

העובדים הזה

איך הגעתי לשואד בעפולה!

סיפור
האישי
של

אנוש

שטמפפר

על עברו,

מניעיו ומעשיו

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. טען למברקים: "עולמפרסט".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס טסה שהם בע"מ, ת.א. טל. 31139.
ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב.
חברת איננה אחראית לתוכן הסודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

כדי למנוע כל איבה בעתיד, אני רוצה להכריז בצורה החלטית וסופית:

● העולם הזה לא יכיר בשום הסכם של אייפרסום, המתקבל בגוף שאין הוא חבר בו, כתוצאה מדיונים שאין הוא שותף להם מראשיתם.

● העולם הזה ישבור כל הסכם כזה, ובמקרה הצורך יבקש טעם בבית-המשפט הגבוה לצדק.

● העולם הזה אף לא ימנע להבא לזי כוח על טיב הנימוקים לאייפרסום ידיעה, אם נתקיים לפני כן דיון מסוג זה בהעדרנו.

כבר דיברנו אך כמה פעמים על מקומו של העולם הזה במלחמת הבחירות. לעתים היה גדמה שכל הסיעות אינן לוחמות זו בזו, אלא בנו.

עוד ביום הבחירות להסתדרות הופיעו שתי ידיעות בגיליון של דבר. האחת מסרה על נאומם של פוחס לבון נגד אחרות העבודה, אמר לבון, בין השאר: "...אם יאל אלו, שהוא בעל זכויות בעבר הצבאי שלו, מרשה לעצמו לדבר על מנגנון-החורש, שזה קופרייט של העולם הזה..."

אבל אם אחדות-העבודה לא שמנה ידה בצלחת. מסר דבר במסגרת מיוחדת: העולם הזה היחיד לעומת היו כפרסום של מפ"ם — כתוב בכרוז של אחדות-העבודה נגד מפ"ם..."

אם נכונה השערתו של אחד מראשי מפא"י ערב הבחירות, כי העולם הזה הוא הגורם להימנעות של אחדות-העבודה מהסכמה כי הסיעה שלנו הייתה היחידה שנוצחה נצחון גדול. בעוד שאחדות-העבודה עלתה רק בשני אחוזים, הרי סיעת הנמנעים עלתה ב-12%, והגיעה תה ל-27%. זוהי הסיעה הגדולה ביותר בהסתדרות אחרי מפא"י.

ייתכן כי הימנעות מהצבעה מהווה מחאה. היא איננה יכולה להיות אלטרנטיבה. אהרן ברט, נווה-יוסף

מכתבים

החזרה הפליטה

עדר מובל קלפ"י (העולם הזה 112) הינו מובל מעציה כאמת. לא היו לי כל אשיות לבני תוצאות הבחירות להסתדרות. חמישה אחוזים יותר או חמישה אחוזים פחות אינם משנים שום דבר בשלמות האומץ קרטי של לבון ושותפיו. קולות רב כי עלייתה הפליטה נמנעת של תנועת חרות תורגש בבחירות לכנסת, תהווה משקל כבד יחסית המוהל של מפא"י. עכשיו אני בטוח פחות. ברור לגמרי כי האנשים שהי בקלפ"י את ערדי אחינו בני-ישראל-השנייה לקלפ"י, כשהאות א' בודיהם, יצליחו לא מחות בהצגה הראשית. כל התורות הוכיחו כי הם יודעים היטב את תפקידיהם... מהגוס יעקב בלאושיץ, רמת-גן

אני עולה חרש מאמריקה, ולמרות היותי יורק כוא, כבר השתתפתי בבחירות להסתדרות ואילו היותי חבר ועדת קלפ"י. זה מעיד על מידת התמסרותי הקיימת במדינה. ברור שלא הכל ללא פנים, ביתור באינורטיות, היו עולים שאין להם מסור רח ומימטריות. אך לעומת מה שנעשה במדינה, ריקה, כאן נועדו. אך ראיתי שם, למשל, בחירות מהצגה הראשית, כל התורות הוכיחו הכוח על מספר הכותרים... גיאק (יעקב) חיגנארטן (כרמי), רמת-גן

...אין כל מנוס מהמסקנה כי המשמר הקיים הוא בריוק המשמר הצעיר כיום לאור טה הישראלית. כל משמר נבחר ברוב קולות. הגיוני הוא כי בוחריו אהראים למעשיו.

הצי פנים כצד

כתבתם שני ישראל (העולם הזה 112) הזכירה לי את הפלך המחפשי כעני ויוצא לעיר לרוב את נתיניו. מה היא הסיבה שהחוליה שלכם פסחה על הערים הנדולות, בהם מצטופפת יותר מחצי אוכלוסיית ישראל, הסתירה בצל הצי מפניה של ישראל? יצחק בריכובבא, ירושלים

...זו היתה אחת הרשימות המעניינות ביותר שקראתי. השער שלכם עצום בכיוויו האנטימיליטריסטי.

הזסה גולדברגר-סורל, חיפה

תמונות כותבות

לאחרונה פורסם העולם הזה כמה עממים תמונות של כותבים מכתבים למערכת ב"צד מכתבים". אני חושבת שזה נהנה טוב, שכראי להי תמיד בו. מזה שנים אני קוראת כעניו מיוחד את מדור זה מכתבים למערכת, ו לא פעם האנשים את עממי מיל האנשים הכותבים את המכתבים ומה מראש. אסתר יעריה, תל-אביב

העולם הזה מקבל

ברצון משאלה זו של הקוראת יעריה, שנידבה את תמונתה. המערכת פונה אל כותבי המכתבים בבקשה לצרף להבא את תמונותיהם למכתביהם.

מחאה בעידום-שם

מאמריות על הסתדרות המורים (העולם הזה 112) והלאה עשו עלי רושם רב. לא בכלל האמת שבהם. אלא בכלל העובדה כי סופר-סוף עם אחד העתונים ואמר מה שבלבו של כל מורה ומורה. יחירותו ויחצנותו של ליון המר, העליו ליו והתעללותו, נוגעים בכל מורה. ייתכן כי לא כל קוראי העולם ככל מרשימים במה שמרחש בהסתדרותנו. אך ציבור המורים מרגיש ומרגיש. כל מורה יודע היטב את העשה בקרב הסתדרותו. ככל איננו מקצועי באיך קיים נוף זה לא בכדור לשרת את האינטרסים של ציבורו, אלא כדי לשרת את עצמו. אני תקווה כי הסתדרות זו תרחיק לבת בקיפוחו, עד שיבוטח היום בו נוכל לפרוק את העול ביתה-שאת...

עניין הוצאות הנסיעה למורים (העולם הזה 112) הוא ענין בוועד ביותר. הנוגע לאלפי מורים. הניעו בנפישם: אומרים לשרה — נור במקום עבודתה. וזאת לאהר שרשרת במקומו הקודם דירה בעל-ר, וקשור בכפשות אחרות. אין לו בריחה. הוא חייב ללכת למקום עבודתו ולשאת בהוצאות נס"ע. עמו, אם במקרה טוב, מזמרים לו הוצאות הנסיעה שלו — מנכים לו מיד חמשי ל"י חודשי. במידה והוצאות הנסיעה שלו ער לות על 12 ל"י לחודש, אין הוא זכאי לקבל אפילו פרומה אחת מעל הכנסה המוצע. מורה אלמוני, רחובות

על הפרטים החדשים — תודה למוחה האלמוני, אשר כמו כל הכותבים על נושא זה העדיף להשאר בעילוס-שם.

ישר כח לזמן

הנני מני וותי על שבעונכם. מזה השע שנים אני מקבל אותם ביום חמישי בבוקר, במשרדי שבמנהל. השבוע אירע דבר בלתי נריל. העתון ראה אור ביום רביעי בבוקר, הניע אל כר ביום רביעי ערב. יישר כח לעוברי מחלקת המיניוים. וזיוותם המופתית ראויה לשבחתיים.

בן דוד שלומוב, ניו-יורק

ויישר כח זומה לקביעת-הזמן הבינלאומית, שהקדימה את שעות ישראל בעשר שעות לגבי שעות ניו-יורק.

מעצר כפול

בקשר לכתבה, "ישר כח" (העולם הזה 112) שימשו פנה באמצעות עורדינו בבקשה לבטל את שחרורו בערבות הואיל ונעצר בקשר עם עבירות אחרות. בקשתו היתה כי שחרורו בערבות, יטו כה וכה לא הועיל לו, ויבטל. כדי שיהנה מכסף הערבות. מאז נם כרוז כי בספקדינו של נשיא בית-המשפט העליון לא נאמר כי פישטן יוחזר לבית-המעצר. הוא כבר שריו שם.

מכתב מן המתים

הרוחות הודיעוני כי נמסר לכם "שנה" רנתי. אין רק הותי קפתי קניה והנתי חי וקיים ואוכל לכתוב לכם מחרש.

עתי-סרס הניעה להיהרג ואם גם תי גיע, ייתכן מאד כי אקום מחדש ואשוב ואתכם לכם.

יוחנן המנחם כ"ך דויר, ירושלים

חינה לרוצח

קשה לי להבין את מדיניות החנינה של היועץ המשפטי. אני שים יושבים בכלא ה"ה המרכזי ברמלה שנים רבות בעוון גניבה קטנה, ואילו הוא חונן רוצחים.

לפני חג העצמאות שוחרר ברוב סגל. שר צח בשנת 1953, בשכונת מקור חיים בריר שלים. אורחותו מול. סגל דקר אותה 17 עם בכסיו קומנדו ובעט בה בנעל ענחנים מסומרת. חיים כהן קבע כי מניעה לו חנינה, שיש שנים לאחר שנירו למאסר מסושר.

צביה ג. ירושלים

היך המיוחדת

מכתבה של פינסיס האנן (העולם הזה 112) הרים את המסך מעל מדיניות-ההיך הישראלית, אשר תועה ותוהה בלי סוף. הצבעותיה בענין המדיניות האפרו-אסיאתיות יוכיחו. אבא אבן הצהיר השבוע כי מתרו בעיות האיזור לא יבוא מירי מעצמות זרות, כי אם עליידי מדינות האיזור. הוא חייב להסיק את המסקנות מדבריו אלה. כראש משלחת ישראל בא"מ, ושגור ישי-ראל בוואשינגטון, הוא ניהל את הצבעות משלחתו — עכשיו הוא בא בהצהרות דרמי תיות. מה הסוד?

על אבן ומפחי מדיניות-ההיך הישראלית לתכנו הכנית קבועה, לפי דבריו אבן שנאמר לו השבוע. לא מערב ולא המורה יערו לנו בפתרון בעיית היחסים בין ישראל ומדינות ערב, כי אם המחנה לו התנכרה מדינת ישראל — המחנה האפרו-אסיאתי. הוא היך המבצעת לפתרון בעיות האיזור. עבדאללאם יוסף מצרחה, טיבה

בכקרו של ראש הממשלה בבקשה אל נריי (העולם הזה 112) התרחשו דברים מוריס מאד. אחד הנואמים העלה את הריו שח לבטל את הממשל הצבאי. בניגודו השיב כי הממשל הצבאי שומר עלינו מפני הירדנים. נואם אחר ביקש להחזיר את הארמית הנובות. מה היחה תשובת בניגודו? "שלת, המעבר 25 רונם בהשקאה כיום, מרויח יותר, מאחר שעליו 100 רונם לפני עשר שנים... הוא שכת, או לא ידע, כי לפעם המסכן אין את הכספים הדרושים להקים לו רשת השקאה לרונמים המעטים שנתרו לו.

ראש הממשלה ושר הכספים הוסיפו: לפני יומיה דרשו הערבים להשוות אותם עם היהודים. כיום דורשים היהודים להשוות אותם עם הערבים... לא ארנו בינינו בעובדות כאלה לא תוכה במלא הבחירות.

קומץ גברים

בשכונה למכתבו של קורא מעכו שטען כי יש להקים נגד חרות (העולם הזה 112) בריחה אחת נראית לעין למשטר מפא"י — היא תנועת החרות. תנועת החרות מורכבת מקומץ גברים לאומיים, מרינפיש ולוחמים. ידוע לכל מיסרה הרקוב של מפא"י. הניע חזמו לבן לתת את השנסה לתנועת החרות. יצחק פרי, חיפה

הקורא מעכו הויס כי מצא מפלצת בה אפשר להפחיר את הבוחר. הוא טועה. תנר עת החרות, שהיא בתה החוקית של המתרת שיתכיה את המדינה, תוכיח את עצמה בכי חירות הבאות.

עוריה מסעור, שעריים

... מה יש לך להציע במקום מנחם בניגוד אהובה שפראי, תל-אביב

מרחון כפתוח

הנני מומין באמצעותכם את כבוד ראש עיריית ירושלים, ואת כל סגניו לבקור בשכונתנו, מאחורי הכנסת הכלת-מגורי דה ובו (קסטמן) ירושלים. כבוד ראש העיר יכול לראות את מיההיבוב מהבו רות המתמקים מה בנינים של רשות המיתות. יוצרים נח לים לאורך כל שכר נתנה, וכל ילדי ה שובנה משקחים כי חור הנחלים ונוכי מים את הרוח היר צא מהם, וזה מסכן את בריאותם. יש כנה למנה בישור נתנה כתוצאה מהוי בובים והיושבים מ כל הסונים. יש מרחון איום 111 אי-אפשר לפתוח את החלונות בכל היירות.

פניתי לראש העיר מר נרשון אנרו בתהילת נובכבר האלו ולכל הנופים של עיריית ירושלים ואין שום תוצאות. ביקשתי ממר זאב, מנהל ליסת העתונות של עיריית ירושלים, שיסדר לי פגישה עם ראש העיר, או הוא ישלח אותי למנהל לשכת ראשי-העיר למר מרגלית, ומר מרגלית אמר לי "שאישי העיר אינו מקבל אורחות. אני שואל את מי ראש העיר מקבל לפנישות אם לא או רתי הבירה. בכותם קיימת העירייה? פניתי פעמים רבות למר ברינסקי, מנהל מחלקת התעבורה ולפקידים שלו ומכולם קיבלתי תשובות מתחמקות. הם טוענים שאה רשות הפיתוח אי אפשר להכריח לקנות את הביוב מהבנינים השייכים לה. אמר לי הפקיד ממחלקתו של הממונה על הביוב, שכל בעל בית פרטי אפשר לתבוע למשפט עבור ענינים כאלו. אני חוזר ושואל את כבוד ראש העיר ואת כל חברי מועצה עיריית ירושלים, מי צריך לראוג עבור כי מה שנעשה בשכונתנו?

חיים בן-אליעזר, גונן, ירושלים

בראיעור

ביום הרביעי, 27.5.59, בשעה 8.30 בערב, ירצה

אורי אבנרי

על הנושא: "פאשיזם עברי"

במועדון הלאומי של-עלם קלונגר, ברחוב שלמה החלק 95, תל-אביב.

העולם הזה 1130

יעריה

בראיעור

המנחם

ענוור וקרטיה

**They're coming with nothing but 1 suitcase...
and the clothes on their backs!**

**20,000 Rumanian Jews
Already Have Arrived
In Israel So Far in 1959**

**WHAT IS NEEDED NOW?
DOLLARS—MILLIONS OF THEM**
FOR EMERGENCY SHELTER, FOOD, CLOTHING, MEDICAL CARE
FOR TRANSPORT TO ISRAEL AND OTHER FREE LANDS
FOR HOUSING IN ISRAEL—THIS MAKES THE HOUSING CRISIS
THERE DESPERATE
FOR HELP IN FINDING JOBS AND MAKING A NEW START
YOUR OUTPOURING OF GENEROSITY—IMMEDIATELY—IS URGENTLY NEEDED!
GIVE NOW! GIVE MORE!
SUPPORT 1959 ALLIED JEWISH CAMPAIGN

סתכלו במודעות המתפרסמות בעמך
זדים אלה. התוכל לקרוא את תוכנם
מבלי להסמיק מבושה?

אלה כרוזות-שקר — מודעות של
רמאות גסה ופרימיטיביות. אילו
היה אדם פרטי מפרסם מודעה
כזאת, היה הולך לבית-הסוהר.
הן מסתמכות על עליה — בשעה שכבר
היה ידוע לכל כי העליה מרומניה נפסקה.
בשם העליה שאינה קיימת, בעזרת תמונות
מוזייפות ומספרים שקרניים, מנסות מודעות
אלה לעורר רחמים בלב הקורא.

אלה מודעות של קבצנים — מודעות
שאינן עולות ברמתן המוסרית על סכסיסו
של הרמאי, המסתיר את עיניו במשקפיים
שחורים ותולה על צוארו שלט: "הצילו
עיתור מסכן מרעבו".

**ביצד לא נכבד? הן רמאות זו
מבוצעת בשמנו, עליידי ממשלתנו.
זוהי רמאות ממלכתית.**

ועל חלק מן המודעות מתנוסס לתפארת
שמו של אבא, כחתן השמחה — כנואם
במסיבות-שנור שכונסו תחת סיסמות-שקר.
אבא אבן הוא שגריר המדינה. הוא הרי
פיע במסיבות אלה ואמר שם מה שאמר —
בשמנו, בשמי, כאן, בארץ, מנסים עתה לה-
ציגו כאיש חדש וטהור, כמדינאי צעיר ה-
עולה בתרבותו ובמוסרו על כנופיית-החצר
של בן-גוריון. אולם אדם היודע כי העליה
מרומניה הופסקה, והמען בכל זאת לתת
את הגושפנקה שלו למטיבה שנועדה לאסוף
כסף לקליטת העולים שלא יבאו — מה
תרבותו ומה מוסרו?

זהו מפעל של הרפה. וכל שנתן את ידו
לחרפה זו — ידיו מגואלות.

**ושה הוא לנו שניציגי המדינה מרמים
יהודים טובים בנכר. אולם בושה כפולה
ומכופלת היא שאנו נותנים להם לרמות
אותנו כאן.**

**שהרי אם בכלל עוד מען מישחו
בישראל לדון בריצונות על האפי-
שרות לגבות את מלווה-העליה —
תעודת-עניות היא לכולנו.**

אילו קרה דבר כזה בכל מדינה
חופשית ותרבותית, היה הציבור
קם כאיש אחד ומטאטא את יוזמי
התרמית החצופה מעמדות הי-
שלתון.

כאשר אך החלה התכונה של מגבית-
העליה "בהתנדבות", קמנו ואמרנו בפה
מלא: שקר בפניכם. אין לכם מושג על ממדי
העליה הצפויה. אין לכם שום ידיעה אם
יבואו אלף, רבבה או מאה אלף. איש לא
הבטיח לכם מאומה. אף לא היה שום
בטחון שמספר העולים יגיע אסילו ל-40
האלף שקליטתם הובטחה בתקציב הרגיל.

וכאשר רצחו דויד בן-גוריון ושמעון פרס
את העליה הרומנית, בדבריה-הרבה חסרי-
השחר שלהם — שוב-קמנו ואמרנו: לא
למען העליה אתם אוספים את הכסף, אלא
כדי לשפוך אותו לתוך החבית-ללא-תחתית
של שלטון הביובו המפלגתי.

**אך הם המשיכו כאילו לא קרה
דבר. חוקקו חוק של מלווה-העליה.
קבעו מועד לכיבוע. והוציאו תקי-
נות מפורטות לגביה.**

★ ★ ★

**השבוע יצא המרצע מן השק. שר-
האוצר עצמו גילה את האמת. לא נשאר
לנו אלא להעריץ אותו על עוונת-המצח,
הגובלת עם גבורה אישית. לא בכל יום קם
שר בישראל וקובע במצח נחושה: שיקרתי.
כי הנה בא לוי אשכול ואומר: לא
יש לגבות את מלווה-החובב למי-
רות שהופסקה העליה. אני זקוק
לו למען התקציב הרגיל. אם לא
נכבה אותו, אפשרות את הרגל.**

ובכן: לא בשביל עליית-המונים, עליה
"חסרת תקדים בהיסטוריה היהודית החדשה"
— אלא פשוט כדי לשלם משכורות לפקידים

מודעת השקרים

מודעה זו, המעמידה פנים
כאילו נמשכת העליה ההמו-
נית מרומניה לישראל, פורסמה בעיתונים אמריקאיים ימים רבים אחי-
רי שהפסקת העליה כבר הייתה ידועה למנהיגים. הכותרת אומרת:

הם באים בחוסר כל זולת מזוודה אחת — והבגדים שעל גופם
גם זה היה שקר. השיא: אפילו התצלום במודעה הוא כוזב. אין
זו כלל תמונת עולים הבאים מרומניה, אלא תמונה עתיקה מימי ה-
העפלה. הסיטמה מעל ראשי המעפילים: "שמרו את השערים פתוחים!"

הוא מגלה לנו משהו על עצם מהותו של
המשטר השולט בארץ — הממשלה, המפי-
לגות, מערכת השליחים והשנורים ברחבי ה-
סורה היהודית.

לאחרונה יש אופנה בארץ לדבר בקלות
דעת על "המשטר", וגם על השנור. אולם
אלה שני נושאים רציניים מאד. מעבר לסיס-
מות חולפות, יש להם תוכן מהותי לגבי
הבסיס הרעיוני, החברתי והמדיני של הי-
שלתון במדינה.

למעשה מודה שרי-האוצר, כי הי-
משטר יצר באופן מלאכותי היס-
טריה לאומית בענין יהודי-רומניה,
(המשך בעמוד 5)

**לזט את יהודי רומניה, אלמלא
הופסקה עלייתם כרגע הנכון על-
ידי נאומי ביג'י ושות'?**

אין מוצא ממבוכו זה של תרמית ושקרים.
גם לא בעזרת מפ"ם, אשר למחרת יום
הבחירות להסתדרות נתנה בניגוד מועזות
את ידה למעל. וגם לא בעזרת סיסמות
שקופות ומגוחכות, כגון "בנית שיכון ל-
עולים שכבר באו".

למען השם. את מי עוד אפשר לרמות?

★ ★ ★

**כה נשכח לרגע את הבושה, את הי-
עלבון, את הועם. מאחורי הודאת לוי
אשכול מתחבא וידוי עמוק עוד הרבה יותר.**

Help Bring 100,000 Rumanian Jews To New Life of Freedom in Israel

FAREWELL TO TYRANNY—Rumanian Jews—part of the 100,000 who are coming to Israel this year with the help of the U.S.—say goodbye to Jewish officials as they "leave their" past behind and head for Israel.

HEAR ABBA EBAN MARCH 19 At Opening Advance Gifts Dinner of Allied Campaign

שנודע להביא 100 אלף יהודי רומניה לחיים חדשים בישראל" צועקת מודעה זו, המודיעה על נאומו של אבא אבן ב-19 במרץ, במסיבה לפתיחת מגבית המסע. העולם הזה הודיע על הפסקת העליה מרומניה ב-10 במרץ, על-סמך ידיעות בסוכות שהגיעו לארץ כשבוע לפני כן. מלבד תרומת זו, כוללת המודעה הצעקנית, שהופיעה בעתונים אמריקאיים, את ההסבר הבא לתמונה: "פרידה מן העריצות — יהודי רומניה, חלק מ-100 אלף הבאים השנה לישראל בנורח המגבית היהודית המאוחדת, מפנפים לפקידים יהודיים לשלום, בעת שרכבת החופש שלהם עוזבת את וינה בדרכה לישראל... תעמולה עוינת זו, במודעה הנושאת את שם שגריר ישראל, תרמה לחולשת ממשלת רומניה להפסיק את העליה."

השגריר והתרומה

ברגע שרומא יצאה למסע כיבוש, חלדו הרומאים עצמם לחיות על עמל כפיהם. הם חיו על השלל אשר הביאו מצביאיהם מן המושבות בשלושה חלקי-הבל. אחרי נצחונם על מיתדראטס, למשל, הביא סומפיאוס ה' גדול לרומא שלל שהגיע לפי האומדנה ל-120 מיליון ל"י — סכום העולה גם על השלל של המגבית היהודית המאוחדת בשנת-שיא.

רות את בסיס הדמוקרטיה, מפני שהן הופי כות את האורח לתלוי בשלטון המחלק את הכסף. ברומא היה המעבר הדרגתי וממושך. לעתים נדמה כי ישראל יכול המעבר להיות מהיר יותר.

משום סמליות. כי ועדת-העשור עשתה כי מיטב יכולתה כדי לספק לנו קירקס ממלכתי. אחרי שנה של "אירועים", שהיו ברובם אינפנטיליים, אחרי שחג רדף חג ופסטיבל דהר אחרי פסטיבל — האם לא נוצר גם כאן דמיון מסויים לרומא? והאם דמיון זה מקרי?

התכונות הקיסרות של דויד בך גוריון בולטות לעין. לא פחות בר לגוארדיה הפראטוריאנית, המתלכדת מסביבו — משרתים ה' יום, אדונים מחר.

ההון שורם לרומא בא מקורות השוד. ההון הזורם לישראל בא מקורות השנור, הנעזר בשקר. יש הבדל גדול בין שתי השיטות — השנור הוא יותר הומאני, אם כי לא יותר מוסרי. אולם שתי השיטות שובי

מי יכול היה לחלום עוד לפני עשר שנים כי סדרני מסאי יארגנו, גם באשקלון וגם בלוד, את נשיאתו של משה דיין על כתפיו של המון פועלי-הדחק?

יש הבדל בין השודר שצעד בראש הלגי וינות, והמס את מושבות רומא, לבין ה' שנור המפרסס מודעות-שקר ותומס את יהודי אמריקה. אולם אם לא נזהר, עלול גם הבדל זה להיעלם. בחוגים מסויימים, ולא דחקה של תנועת חרות, כבר אפשר לשמוע ברכינות רבה כי כיבוש הארצות השכנות הוא שיפתור בכוא העת את בעיות הכלכלה הישראלית.

★ ★ ★

כך שופכים שלושה מאורעות סמוכים — וידוי שר-האוצר, הבחירות להסתדרות וגמר העשור — אור משותף על תהליך התפתחותו של המשטר בארץ. אין זה תהליך בלתי-נמנע. ניתוח המצב אינו צריך להוביל ליאוש. להיפך, הוא צריך לסלול דרך לחיסול הנגע.

אפשר להתחיל בכל מקום ובי כל שעה. כל התחלה טובה. ה' יוכוח על גבית מלווה-העליה נותן הזדמנות אף טובה מן הרגיל.

אפשר להתחיל בכך שנאמר: לא!

מלווה זה הוא מסי-שקר. כל המד רים את ירו כדי לגבותו — מועל באמוץ, בועט במופר, יורק באזרה. יריקה זו תחזור אליו.

לגות. המפלגות תלויות באורחים. האורח יכול להחליף את המפלגה בשלטון. כי ה' כוח האמיתי מרוכז בידי משלם-המסים. במשטר הקיים אצלנו, תלויה ה' ממשלה במפלגות. אך המפלגות אינן תלויות באורח. הן תלויות בכספי השנור הזורמים אליהן מ' חוץ-לארץ. הן משתמשות בכספים אלה כדי להטיל את מרותן על האזרח, ולהוציא ממנו את קולו ואת מיסו.

כאן לא קובע הדמוס — העם. כאן קובע השנור — הכסף המגויס בחוץ, באמ' צעים כשרים ובלתי-כשרים.

אין זו "דמוקרטיה", שלטון העם. זוהי "שנוריקראטיה", שלטון מן הקבוצה החולשת על הוד' הנרבות הזורם לארץ.

★ ★ ★

תכונה העיקרית של השנוריקרטיה טמונה בעובדה שבסיס-כוחה אינו בארץ, אלא בחוץ-לארץ, רחוק מתחום-ההשפעה של האזרח הישראלי. בלי זרם מתמיד של כסף מן החוץ יתמוטט לא רק המשטר הפוליטי, אלא גם כל הכלכלה שנבנתה על-ידו. מקרית הפלדה בעכו ועד לאחרון הנולים בקרית גת, אין משק זה יכול לעבוד אף לא חודש אחד ללא זרם מתמיד זה של כסף-השנור. דומה ישראל למטרופולין, אשר מושבותיה מזרות על פני תבל ומשלמות לה מ' מושבות אלה — יהודי העולם — כפופות לשלטון השנוררים במלוא מובן המילה. זהו קולוניאליזם שנוריקראטי.

לא האימפריה הבריטית מלפני 100 שנה, ולא ספרד בתקופת הזהב האמריקאי, היו אי-פעם תלויות במידה כזאת בזרם הון מן המושבות המשועבדות. יתכן כי הדוגמה הבולטת היחידה בהיסטוריה היא זו של רומא העתיקה.

ברגע שרומא יצאה למסע כיבוש, חלדו הרומאים עצמם לחיות על עמל כפיהם. הם חיו על השלל אשר הביאו מצביאיהם מן המושבות בשלושה חלקי-הבל. אחרי נצחונם על מיתדראטס, למשל, הביא סומפיאוס ה' גדול לרומא שלל שהגיע לפי האומדנה ל-120 מיליון ל"י — סכום העולה גם על השלל של המגבית היהודית המאוחדת בשנת-שיא.

אומרת סמכות אחת: "שעבוד ארצות הים-התיכון העמיד לרשות רומא את אוצ' רות-הסבצ של המערב ואת מבצר-ההון של המזרח... עושר זה פיתה את הרומאים לנטוש את פיתוח אוצרותיהם שלהם, ול' עבור למשק טפילי..."

הרומאים חלדו לעבוד, הם הת' רגלו לקבל סובסידיה של לחם מן המדינה. סיסמת התקופה היתה Panem et Circensis — לחם וקירקס.

★ ★ ★

ימים אלה הסתיימה בישראל שנת העשור. גם בסמיכות-תאריכים זו יש

(המשך מעמוד 3)

כדי לממן את צרכיו השוטפים. הוא לא עשה זאת למען יהודי רומניה. כל ילד הבין מראש כי הפצת גירסות מנו' פחות ושקרים גסים על ממדי העליה היתה צריכה לגרום להפסקתה.

יהודי רומניה לא היו המטרה, אלא המכשיר. מכשיר לגיוס כס' פים מידי יהודי העולם ואזרחי ה' ארץ. כספים למימון המשטר.

מה עושה המשטר בכספים אלה? כולנו יודעים זאת. הוא מחלק את הכספים בין המפלגות הציוניות, מפלגות הקואליציה וה' אופוזיציה כאחת. הוא מקיים בכספים אלה את המעמד השליט — בעלי הקרייזורים למיניהם ומטילי-העולם על-חשבון האומה. הוא מחלק את הכספים באלפי דרכים לשאר האזרחים, כדי להחזיקם במצב של תלות מוחלטת. והוא מחזיק בעזרתם את עשרות הענפים של המשק הספילי, שאינו נושא את עצמו והזקוק על כן לזרם בלתי-פוסק של הון.

במלים אחרות: כסף זה אינו תופעת-לוואי של המשטר הציוני. זהו עצם בסיסו. הוא קובע את מהות המשטר.

לכן ברור מדוע מגוייס אבא אבן למיבצע בלתי-סהור זה. ברור מדוע גוייסו ראש' הממשלה ושרת-החוק, וכל אלפי הצרניהם ולבאריהם וכתבליהם, ליצירת הפסיכוזה הלאומית.

כאן לא היה המדובר בענין של מה בכך. כאן דובר על קודש-הקדשים.

★ ★ ★

ש' סמליות עמוקה בכך, שידוי שר' האוצר בא באותו שבוע בו נערכה מערכת-בחירות חשובה. כי בחירות אלה, כמו קודמותיהן, הדגימו את מהות המשטר בפועל.

עתונאים תמימים קובעים: הבוחרים לא שינו את טעמם. הם שמרנים מאד, בוחרים אלה. חוץ מתווזה קטנה, לא השתנה מאומה. שומו שמיים.

וכי מה יכלו הבוחרים לעשות? איזו ברירה ניתנה להם?

מה היה איכפת להם אם מנצחת מפלגה פלוגית או מפלגה אלמונית — כששתי המפ' לגות גם יחד מקבלות את כסף מן המגבית היהודית המאוחדת ואינן תלויות באורח? "הבוחרים לא שינו את טעמם". וכי יכלו לשנות את טעמם, כשאין זה אלא טעמו של הלחם המחולק בעשרות מעבדות על-ידי מזכיר לשכת-העבודה, המתמנה על-ידי המפלגה? או טעמו של הלחם המתחלק ב' ישוב החתיק לאלפים בלתי-ספורים של עובדי הממשלה, המפלגות, ההסתדרות, סולל' בונה ועשרות המסודות האחרים השייכים למשטר?

ואיזה גורם בלתי-תלוי יכול לעמוד מול מכונה אדירה זו של כזבוו מפלגתי, ה' מפסיקה מיליונים כדי להוציאם על אסיפות' המונים ומיבצע-בחירות וקניית-קולות? במשטר דמוקרטי, תלויה הממשלה במפ'

In Honor of Abba Eban
Israel Ambassador to U.S., and Chief Delegate to U.N.

Allied Campaign Advance Gifts Dinner March 19 6:15 p. m. Thursday

at new, Brown Palace West Grand Ballroom will be dedicated so that avalanche of new immigration to Israel will be given new life in free land

Give to Save 125,000 Refugees

Can you sleep while so many suffer?

GIVE MORE THAN EVER TO ALLIED JEWISH CAMPAIGN

מבדל בין השודר שצעד בראש הלגי וינות, והמס את מושבות רומא, לבין ה' שנור המפרסס מודעות-שקר ותומס את יהודי אמריקה. אולם אם לא נזהר, עלול גם הבדל זה להיעלם. בחוגים מסויימים, ולא דחקה של תנועת חרות, כבר אפשר לשמוע ברכינות רבה כי כיבוש הארצות השכנות הוא שיפתור בכוא העת את בעיות הכלכלה הישראלית.

האם אתה יכול לישון כאשר כה רבים טובלים? שואלת מר' דעת-שנור זו למען המגבית באמריקה ותובעת: "תן יותר מתמיד". התמונה מזכירה מודעה מפוקפקת לתרופה נגד חוסר-שינה.

העם

פואימה פדגוגית

תעודות הבגרות של ממשלת ישראל נמכרו בכסף מלא — כך נתגלה לפני הפרשה, נעשה הכל כדי לצמצם את פרסום הפרשה, כדי למנוע את ירידת ערכן של תעודות אלה בעולם.

השבוע נתגלתה פרשה מוזעזעת עוד יותר: מנהל חתימת של בית-ספר תל-אביבי, נחשד כי מכר תעודות-סיום כוזבות לבני-טובים (ראה להלן). והידועה הראשונה על כך באה מתוך לארץ.

עד כה קיח רבים כי מגיפת השחיתות והקבון, שדבקה בחיי המדיניות, הכלכלה והתרבות של ישראל, תפסח לפחות על מקדש החינוך הישראלי — ובכך יפתח פתח לתקוה כי לפחות הדור הבא יטהר את הא-יורה. עתה נסתבר כי היתה זאת תקוות שווא. הנוער גדול באחירה זו, בידי מחנכים מושחתים, מורים נזכאים חסרי אומץ-לב ועסקני-מפלגות בתחפושת מנהיגים-סטודנטים — אינו יכול להיות טוב יותר. מכל הסכנות הפנימיות שאיימו ארבעים על המדינה — זו הסכנה החמורה ביותר.

מדיניות

קריאת תגר

„סוף-סוף!“ היתה תגובת רבים. לפניהם היה אחד מכמה עיתונים ישראליים, שפירסמו תמונה גדולה של אוניה נאה, תחת הכותרת: „איגנה טופט הפליגה דרך תת סואץ — האוניה הדנית עומדת לעבור את הסואץ כשבמטענה מלט ואשלג למוות!“

הסואץ כשבמטענה מלט ואשלג למוות! היה יוזמו על-ידי הממשלה. היתה בהם אזהרה מוקדמת לעבד אל-נאצר, וגם קריאת-תגר פומבית. פירושם יכול היה להיות רק אחד מן השניים: או שממשלת ישראל קיבלה הבטחה מפורשת מן האויים שלהבא יתנו למיטען ישראלי לעבור, או שהממשלה קבעה תוכנית ברורה למלחמה ממשית על חופש-השיט.

השבוע נסתבר כי שתי ההנחות היו בלתי-נכונות. האוניה עוכבה, יחד עם המטען. האויים שתק, וישראל לא הכריזה מלחמה. מכל הפרשות המוזרות של מדיניות-החוץ הישראלית, היתה זו המוזרה ביותר.

אולי הפרט המוזר ביותר היה כינוס ממי שלת ישראל כדי לדון בתוצאות ההחרמה. הגיוני יותר היה לערוך דיון זה לפני מעשה — ולא אחריו.

תגמול בים? קולות רבים תבעו הש' בוע להשיב מלחמה שעררה. תפיסת ספינה מצרית קטנה (שליפי הטענה הרשמית חדרה למים הריבוניים של ישראל) הצביעה על הכיחן.

כל הסחר הימי בין שני חבלי רצ"ם עובר על פני ישראל. הוא פגיע מטבעו. אם ישראל תתפוס מטענים מצריים בים הפתוח, בטענה שגם המצרים עצמם מפירים את החוק על-ידי סגירת הסואץ בפני מיטענים ישראליים, עשוי הדבר לקסום לרבים. אם הצוללות המצריות שולטות בים, הרי המטרס סים של ישראל שולטים באחיר מול החוף. אולם קשה להניח שיש ממשות למחשבה מפתה זו. אם ישראל תואשם בזירה הביני-לאומית בשוד ימי, לא יהיה המצב המדיני לטובת ישראל. ברית-המועצות שתשתמש בהז' דמנות כדי להוכיח לרצ"ם את אהדתה ללא-מנות הערבית, והדאמריקאים יאלצו ללכת בעקבותיה. מפלת ישראל תהיה מובטחת. אם כך, מה חשבו משלחי איגנה טופט? בין התעלמות הרבות של ישראל, תהיה זאת התעלמה נוספת. אולי היא צריכה לעניין את הפסיכולוגים לא פחות מאשר את הפז' ליטיקאים.

חקירות

הדרך הקלה לבגרות

התלמידים הסתתרו מאחורי עצים, מכונ' יות וגדרות וחיכו לפתע עברה איושה ביניהם: „הוא יוצא.“ בפתח בית-המשפט הופיע גבר מקריה, לבוש חולצה לבנה ומכ' נסיים אפורים, חיך רכות מאחורי משקפי-הקרן בעלי מסגרת כהה שהרכיב. מהגנס אליהו גלזמן, מנהלו בפועל של בית-הספר התכונ מונטפריורי, יצא מחקירה מוקדמת אצל שופט השלום אליעזר האקס. כתב האישום שהגיש גנדו קציץ המשטרה ברוך שחילי, כלל שתי האשמות:

- חיבור מסמך כוזב תוך כוונה להונות.
- קשיית קשר כדי להשיג מטרה כשרה באמצעים בלתי כשרים.

אליהו גלזמן, האדם שחתימתו מתנוססת בראש תעודות-הגמר של בית-הספר מונטפריורי הודה באשמה. הוא זייף ומכר תעודות בגרות של בית-ספרו, שהקנתה, למי שהש' ליש בידו 250 לירות ישראליות, את הזכות ללמוד בבתי-ספר סכניים גבוהים בישראל ואירופה, ללא כל לימוד או מבחן קודם.

בדתי-מספיק כאלגנברה. החשד כי אנשים שלא גמרו מעולם בית-ספר תיכוני מנצלים תעודות בגרות מזוייפות כדי להמ' שיק את חוק לימודיהם בבתי-ספר גבוהים, התעורר לראשונה לפני שלושה שבועות. בידיעה, שהגיעה מגרמניה למודר המרכזי ל-בילוש של המשטרה נאמר, כי תלמיד שהציג שם תעודת בגרות של בית-הספר התכונ מונטפריורי, התגלה כבור גמור, לא ידע את פעולות-היסוד של האלגברה, הגלגלות ב-כתה ראשונה של בית-הספר התכונ.

המודר התגייס לחקירה. נמצא לפחות אדם אחד שרכש תעודות-בגרות מזוייפות תמורת 200 לירות. חקירתו הוליכה אל אדם אחר, חברו של הקונה, שניהל אותה שעה משא ומתן על רכישת תעודת בגרות דומה. המוכר היה מהגנס אליהו גלזמן, גבר בן 56, ששמו מתנוסס בין היתר על חוברות

● **למרות המאמצים החדשים לשרך בין חרות והצ"כ, אין סיכוי רב כי הדבר יצא לפועל.** בחוגי חרות קיים החשד החזק כי גם במקרה של איחוד ממש, הוא יחזיק מעמד רק עד למחרת הבחירות, וכי החיכים החדשים בעלי העבר הצ"כי יתארגנו אז מחדש כטיעה ציונית-כללית כדי לבוא

במשבון לקואליציה עם מפא"י. לכן יהיה התנאי הראשון של חרות לכל איחוד: פירוק כל המסגרות העצמאיות של הצ"כ, כולל יומנס העצמאי, ארגונם בחו"ל והגופים הכלכליים. אין כמעט חוגים בצ"כ המוכנים לצעד כזה.

● **מאותה סיבה גם אין סיכוי כי חרות תסכים לה"גוש טכני."** שיפוע ברשימה מאוחדת לכנסת. לדעת חרות תהיה התוצאה, כפי שביטא אחד ממנהיגיה, כי „נעזור לשלוח לכנסת הרביעית שותף חזק למפא"י.“

● **החשבון העיקרי של חרות לקראת הבחירות:** להוריד מן השמאל מספיק קולות כדי שמפא"י, אחדות-העבודה, מפ"ם והפרוגרסיבים (כיום: בלי הערבים בסך-הכל 65) לא יוכלו להקים לבדם ממשלה. אפילו אם תיצור מפא"י או קואליציה חדשה (בתוספת הדתיים או הצ"כ) תהיה נתונה לסחיטה מתמדת של שותפותיה, דבר העלול לקצר את ימי הכנסת הרביעית ולגרסם לבחירות חדשות תוך שנרשנתיים.

● **פרשת קרר תעלה במלחמת-הבחירות.** למרות איסור השופט על פירסום פרטי החקירה נגד קרר, ופרטי שהיתיו בארץ ובחוץ-לארץ, מתכוננת חרות להעלות את הדבר באסיפות-עם ובכנסת, לתת לפרשה פירסום רב. קרוב לודאי כי הצ"כ ינקטו בדרך דומה.

● **סלעי-מחלוקת נוסף:** זכות הבחירה של אבא אבן. קרוב

„אסור לגלות את שמו, אך מותר לפרסם שהוא חי...“

לודאי כי הימין ינסה לשלול את זכותו של אבן לבחור ולהיבחר, מאחר שהתאזרח רק לפני כמה שבועות וזכותו להיכלל ברשימת הבחורים מוטלת בספק. העובדה שאבן כיהן במשך שנים כשגריר ישראל מבלי להיות כלל אזרח המדינה (מאחר שמעולם לא עלה לארץ וגם לא ביקש התאזרחות), פורסמה בעזרת יריבו במפלגה, אנשי קבוצת-החצר של ביג"י, אולם גם אם יצליח טכטיס זה יוכל אבן לכהן כשר מבלי להיות חז"י.

● **הן כתייר והן כפוחר יהיה לך בקרוב קל יותר להשיג דולארים מן הממשלה.** מכיוון שלאוצר יש עודף מסויים בדולארים, בעוד שיש לו גרעון גדול בלירות לכיסוי הוצאות הממשלה, גוברת הנטייה להעניק לתיירים ישראליים יותר דולארים, וכן להעניק רשיונות-ייבוא ביד רחבה יותר — דבר שיפתור במקצת את הלחץ הכספי, וגם יתן למפא"י אהדה מסויימת בשנת בחירות.

● **אחת השכבות שתהנה מהקלה זו במיוחד: בעלי המלאכה והתעשייה הזעירה,** המהווה מטרה חשובה לציד-קולות הן מצד מפא"י, והן מצד יריבותיה. מימין. חברה יקבלו רשיונות להחלפת ציוד.

● **יוחמר התקן של בחינות הבגרות.** לאחר נגמה להקלה ברמת בחינות הבגרות, בה ניצחה השיטה האמריקאית את השיטה האירופית המחמירה, הביאו הזיפויים האחרונים, שהתגלו בתעודות הבגרות, את אנשי משרד החינוך להכירה, כי כדי להחזיר את הערך שהיה לתעודות הבגרות הישראלית בחוץ, יש להעלות את רמת-החומר הנדרש מן הנבחן. אחת התוצאות: פריטים רבים שהוצאו מחומר, אותו חייב היה תלמיד הגמנסיה הישראלית לשנן, יוחזרו שוב לתוכנית הלימודים.

● **חובכי הכוכב והזומר המצרי עבד אל ווהב יוכלו לראותו שוב על כרדי הקולנוע הישראליים.** לאחר הפסקה ארוכה, בהם לא הגיעו סרטי הזמר המצרי כבדי-הגוף לישראל, יוצג סרטו של ווהב, אינני מלאך, כבר בשבועות הקרובים. סרטים נוספים של הזמר בדרך.

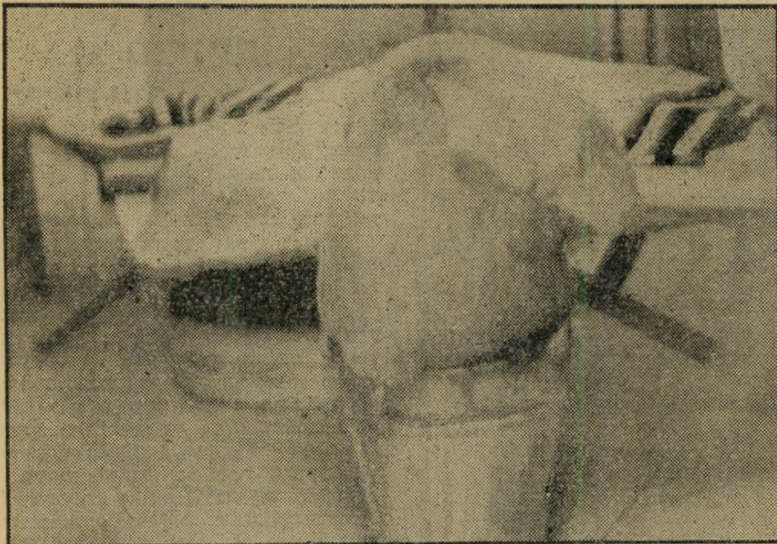
התרוקנו כמעט כל ישיבות בני-ברק. אברכי הישיבות על רבניהם התקבצו כולם בפתחו של בית-הקברות כדי למנוע מהמשרה להיציא את הגחיה בכה. רבנים הוציאו מאות לירות בנסיעות במוניות בין הגורמים ה' שונים, כדי לאפשר להם לקבור את המתה כמצוות הדת. אולם לפתע התעוררה בעיה חדשה.

מישהו גילה כי המתה לא היתה דתית כלל, לא שמרה על השבת ואינה ראויה להקבר בבית הקברות הפרטי. הרבנים התלבטו עתה בבעיה חמורה. מצד אחד לא יכלו לקבור את הגחיה, ומצד שני לא רצו לחתך עליה לטובת המשטרה ובני המשפחה. אולם כאשר התקרב מועד כניסת השבת נמצאה פשרה: הגחיה תוחזר לדירתה, ומשם יקחו אותה בני המשפחה ויקברו במקום שרצו. מכיון שיהיה צורך לקברה בטרם כניסת-השבת, במילא לא יספיקו לנתחה.

אולם עדינה לא באה עדיין למנוחתה. בעלת הבית בו גרה, סירבה להכניס את הגחיה לחדר שהושכר לה בעודה בחיים. היא חששה פן ישאירו לה את המתה מבלי שתוכל לקברה. עדינה הובלה בהלחיה צנועה

דת הריב על הגוויה

"אשה נהרגה בתאונה, בואו לערוך חקירה ולקחת אותה", הודיע הטלפון במטה משטרת מחוז תל-אביב. חוליית חוקרי תאונות הצטרפה לאמבולנס שדחה אל מרכז בני-ברק. שם, במרכז העיר, מתחת לשר-שהיה במקום. "ניסינו למנוע זאת בהם, אבל ברחוב עקיבא לרגל יום העצמאות, הצ' סופפו המונים סביב אוטובוס של קו 54. השוטרים פילסו להם דרך בין ההמון אל מקום התאונה. כשהגיעו סחוטים אל אחורי האוטובוס, הם נדהמו. במקום היתה שלולית דם וכמה שוטרים נרגשים. הגחיה לא היתה. "שוטרים - רק אחד-אחד". הם חטפו אותה, הסבירו שוטר-תנועה מבוהל שהיה במקום. "ניסינו למנוע זאת מהם, אבל הם לקחו אותה בכה וברוח. לא יכולנו לעשות שום דבר". אתם לא תקבלו אר-זהו! צעקו יחד כמה עשרות אזרחים בעלי זקנים ופאות שהצטופפו ליד השוטרים. "לא ניתן לבזות את המת עלידי ייתוחים!" חיפוש קצר של השוטרים גילה תנועה

גופת עדינה סולוביצקי בחדר-הטהרה של בית-הקברות למען מחלת שבת. מלחמת קודש

לבית-קברות ציבורי, ישר מהמקום בו מצאה את מותה.

חינוך

המדע המפלגתי

שלושה ימים אחרי שהסטודנטים של ה' אוניברסיטה העברית הכריזו שביתה לחיים ולמחאה, חודשו הלימודים במלוא היקפם. מחייבי השביתה ושלוליה גם יחד נחרדו למראה חוסר ההחלטיות של דור-המחר ה' משכיל, שהציג את עצמו כפארודיה מבעיית של רקבונן ושחיתותו של דור-העכשיו.

גם בהכרות השביתה הצודקת (העולם הזה 1129) הוכיחו הסטודנטים חוסר-יכולת מחד ריד לנסח את עמדתם על פי עקרונות רציניים. בחסלם את השביתה הוכיחו יותר מזה: שהם מונהגים על-ידי אסוף של עסקני-מפלגות עלובים, שכל אשר למדו באוניבר-סיטה הוא כיצד ללחץ את פנכתם של מוזכ' רים, כדי לבנות לעצמם קאריירה מפלגתית. **הכמתות בעולות-יוקן.** ביום השני של השביתה התקיימה אסיפת-חירום בכל הפ' קולטות, החליטה להמשיך בשביתה. מה קרה בינתיים, ששינה את העמדה? הסביר קול ישראל, בהודיעו על הפסקת השביתה:

● יצחק נבון, מוזכ' ראש הממשלה, שלח מכתב בשם ביג'י, ביקש אורכה לשבור עיים עד שידון עם שר-החינוך על הענין. ● נשיא האוניברסיטה שלח מכתב להס' תדרות הסטודנטים, חזר על הבטחתו השיג' רתית כי "שום סטודנט לא יישאר מחוץ לכתלי האוניברסיטה בגלל העלאת שכר הלימוד".

היה ברור לכל כי לא חל כל מפנה. כי שתי הבטחות אלה ניתנו עוד לפני פרוץ השביתה. אם כן, מדוע חזרו בהם וציגו כל המפלגות, הסכימו לביטול השביתה? מלבד מפא"י, שהכריזה על התנגדותה לשב' תה עוד לפני שבועיים, היתה לכל מפלגת סיבה משלה להסכים לביטולה המהיר של השביתה.

אלפיים נימוקים טובים. על תא הסטודנטים של הציונים-הכלליים הופעל לחץ

מוגברת של בני-ישיבות סביב בית-הכנסת המרכזי בעיר. מיד הוזעקו למקום 40 שוט' רים ואנשי המדור לבילוש ועיקוב, ניסו להכנס אל בית-הכנסת, כדי להוציא משם את גוית האשה שנהרגה בתאונה. אולם בפתח ניצבו כמה בחורי-ישיבה גברתנים שהודיעו לשוטרים: "אתם נכנסים אחד אחי. אחד יוצא שני נכנס. לא ניתן לכם להכנס שניים ביחד".

ציילום במקום נתוח. האלמנה עדינה סולוביצקי (53) לא תיארה לעצמה מעולם שהיא עתידה לשמש סלע מחלוקת צבורית. בודדה גרה בחדר מרוהט שכור במרכז בני-ברק, ערירית, אחרי שבתה היחידה נהרגה במסיבות טרגיות לפני עשר שנים. אולם כאשר נהדפה על ידי אוטובוס בירדה מה' מדרכה, נהרגה בו במקום, אירע האסון לרוע המזל בסביבה חרדית. תוך דקות ספור רות התקבצו במקום מאות חרדים ובני-ישיבות, שברובם לא הכירו מעולם את האשה, החליטו לעשות עמה חסד של אמת, למנוע את ניתוח גויתה במכון הפתולוגי. חקירה קצרה של המשטרה הוכיחה שהגנה אינו אשם בתאונה, כיון שהוא פגע באשה בחלק האחורי של האוטובוס בעת שלא יכול היה לראות אותה. בשעה מאוחרת בלילה הסכימה המשטרה לוותר על הבדיקה הפתולוגית, להסתפק בבדיקת וצילום הגויה בלבדי. אולם כאן התעורר גורם חדש. היה זה אחיה של המתה. הוא ידע שבאם לא תיערך בדיקה פתולוגית, לא יוכל אף פעם להגיש תביעת פיצויים נגד חברת זן. הוא התעקש בכל תוקף לערוך את הניתוח שלאחר המות.

בצחות-לילה העבירו חרדי בני-ברק את גויתה של עדינה סולוביצקי אל בית הקב' רות הפרטי שבקצה העיר, בית החיים שומ' רי שבת, השיך לרב יעקב הלפרין, אביו של רפאל הלפרין, ובו זוכים לקבורה רק אנשים הידועים כחרדים. אותה שעה ניסתה משלחת מיוחדת לשכנע את אחי הנפטרת להסכים לקבורה ללא ניתוח, כדי למנוע בזיון המת לפי התלכה.

פשרה על הכביש. למחרת בבוקר

תוצרת "דובק" בע"מ

"ה ד ר", הוצאת ספרים בע"מ תל-אביב, רחוב הרצל 10, טלפון 67132

אקו - אקו

מאת תור הירדל

סופר מסע קונטיקי המפורסם חזר ממסע חדש - אל אי-הפסחא, בפולינזיה, שם גילה את סודות הפסלים המסתוריים, אותם חצבו הילידים הקדמונים.

350 עמוד, מלווה ב-50 תצלומים צבעוניים. המחיר 6.500 ל"י.

להשיג בכל חנויות הספרים.

לפני החסנת בגדי החורף עליך לכבס דברי צמר ואפודות בקפנות. כי אך דרך נקיזן יסודי מגן מפני עש ואך דרך מקסטיל שמפן מנקה באופן יסודי.

תוצרת נקה תוצרת איכות. המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ

מגובה. ח"כ הצ"כ שושנה פריסין, שהיא יושבת ראש ועדת החינוך של הכנסת, פירסמה גילויי דעת, קראה לסטודנטים לחזור ללימודים. היא ביטאה את עמדת מפלגתה. למפ"ם היה שיקול אחר. נתן בכרך (24), נציג מפלגה זו בועדת הפעולה, היה מעוניין בשביתה לפני הבחירות להסתדרות. אחרי כן לא התעניין במתרחש, היה מוכן להפסיק את השביתה כבר למחרת יום הבחירות להסתדרות.

אולם היתה סיבה אחרת, שאיחדה את תאי כל המפלגות, גרמה לביטולה המשותף של השביתה. המפלגות ידעו כי ציבור הסטודנטים רואה את תא מפא"י כגורם האחראי לכשלון השביתה, יצביע על כן נגד מפא"י בבחירות העתידות להיערך בשני ביוני. טענו אנשי חרות: "אם נחשל את השביתה, לא יהיה לתא מפא"י תרוץ לדחות את מועד הבחירות להסתדרות הסטודנטים, הצרכיות להתקיים בעוד שביתת-נפל זאת! אנשי מפא"י תא מפא"י יפסידו בבחירות אלו." אנשי מפא"י לא דאגו, שמחו בגלוי על כשלון השביתה. אמרנו לכם לא לבטוח במפלגות המיעוט, טענו, "ידענו מה יהיה בסופה של שביתת-נפל זאת! אנשי מפא"י לא הזכירו כי התנגדותם היא שהפכה את השביתה לכושלת.

אולם בירושלים נפוצה שמועה אחרת, שהסבירה מדוע לא חששו אנשי תא מפא"י מן הבחירות הקרובות: תמורת התנגדות תא מפא"י לשביתה, קיבלו אנשי אפ"ים ל"י לימוד קרן-הבחירות שלהם להסתדרות הסטודנטים, לתמיכה בסטודנטים נצרכים ומתרו אחרות. עם סכום זה ביד, מובטח נצחונה של מפא"י עוד לפני פתיחת הקלפיות.

אלף בית במוסך

עוברים ושבים בשכונת הוילות הרמת גנית, תל-נגים, צערו בתימהון. במרחק של מטר בלבד מן הכביש, במבנה שהוקם כמטר קו, ישבו כארבעים ילדים וילדות, האזינו לדברי המורה שניצבה ליד לוח שתלה על קיר המבנה. מפעם לפעם הפנו הילדים את מבטיהם לאחור, התבוננו במה שהתרחש לידם על הכביש. המורה, שנלאתה מלבקש מתלמידיה הקטנים להסיר את מבטם מהכביש, ניגשה אל תרים הברזל של המוסך, סגרה אותו בתנופה מהירה, השאירה את הילדים במוסך החשוך.

לא כל הכיתות של בית הספר הממלכתי תל-נגים שוכנות במוסכים. מעברו השני של הכביש ניצבו מספר צריפי עץ נאים בהם למדו שאר תלמידי בית-הספר. הצרה היא שמספר החדרים בצריפים הללו הוא שבעה בלבד, בעוד שבבית הספר שמונה כיתות. כיתה א' נשארה בחוץ.

תורנות לזוטרים כאשר נוסד בית הספר בתל-נגים, לפני כחמש שנים, היו בו רק חמש כיתות ומבני העץ הספיקו לכולן. החל מן השנה שעברה הפך המוסך לבית ספר רגיל בן שמונה כיתות. כתה אחת נשארה ללא חדר לימודים. המנהל יוסף עמינצח מצא חיש מהר את הפתרון, העביר כיתה אחת ללימוד במשטרת שניה אחר-הצהרים, בידיעה שסבלם של ההורים והתל-

תל-אביב בלהבות

לפחות במשך לילה אחד בשבוע מרובה שריפות, נדמה היה לתושבי תל-אביב כי עירם עולה בלהבות. בארבעה מקרי מות שונים פרצו בליל יום רביעי שעבר דליקות בעת ובעונה אחת. בלילה אחד נאלצו כבאי תל-אביב והסביבה לחסום בדליקות-ענק ש-

פרצו בנגרית רהיטים, בחנות אופטיקה ברחוב הרצל, בחנות הלב שם ברחוב אלנבי, ובמחסן פחמים ברחוב יהודה הלוי. עשרות צו פים מתנדבים עזרו לכבאים בעבודתם. בתמונות נראים כבאי תל-אביב כשהם מנסים להשתלט על האש בנגרית הרהיטים ברחוב אילת (שמאל) וכאשר אחד מצינורות-המים התפוצץ בעת הכיבוי (ימין).

דת, נעו בשרשרת קרבית לעבר בית הקפה. על מה שאירע לאחר מכן מסר השבוע פקד יוסף מנדל בעדותו לפני שופט השלום מעצר נגד שולמן: "שולמן ברח לעבר כיכר זונדון... בידו היה בקבוק שבור בו איים על השוטרים... נזרו מספר יריות בא"י. שולמן נפגע באפו בשעת הבריחה". בפיו של מרדכי שולמן (33), בריא-הבשר, היה סיפור אחר. טען שולמן באוזני כתב העולם הזה: "לא עשיתי מאומה... נכנסתי לשמות משהו. לא הספקתי לשתות כשהגיעו השוטרים. התחבאתי מאחורי וילון והסתלקתי. רדפו אחרי וירו בי. הם פגעו בי באף. מתחת לעין. נפלטתי השוטרים עלו עלי, רמסו אותי עם נעליהם. זו לא הפעם הראשונה שרוצים להרוג אותי..."

במקום נשק הם - בקבוק. היתה זו טענה חמורה מאד: מרדכי שולמן, שבמ"ש שך השנים האחרונות הטיל את חיתתו על שוטרי תל-אביב, היה מוכן להביא עובדות כדי להוכיח דברים אלה. סיפר שולמן: "לפ"כני שנה רחוקה גיפ משטרה אחרי הגיפ שלי. ליד המזבלה של מקוה ישראל ירו בי כמה יריות. שני כדורים חדרו לגיפ. בנס לא נפגעתי. התלוננתי על כך וסמל המשטרה שירה בי נענש. לפני חודש, בצעדה, נסעתי במהירות ליד חדרה ושוב ירו עלי. זו הפעם השלישית שיריורים עלי."

טענת שולמן: רוצים לחסל אותי. אומרים שאני עושה להם יותר מדי צרות. מרדכי שולמן, יליד נוה שלום, הידוע יותר בשמו שולמן ישלם, הסתכסך לא פעם עם המשטרה. כאדם מופרע, הנוהג להבליט עצמו כגבר אלים המשיג את רצונו בכח הזרוע, הייתה שולמן מקור תמידי לצרות. הוא היה נוהג לאכול במסעדות שונות, מס' רב לשלם. בעלי מסעדות שהכירוהו, העדיפו להשליש לידו סכומי כסף, לבקש ממנו שיס' עד במקום אחר. הסתכסכותו האחרונה עם המשטרה היתה לפני חודש. שופט השלום, יעקב גביוון, בפניו הובא באשמת הפרעת סדר במקום ציבורי, הסכים לשחררו בער'בות, רק בתנאי שישהה 90 קילומטרים מתל-אביב. גם תנאי זה לא עזר. השבוע שכב שולמן בבית החולים, לאחר שעבר ניתוח של שש שעות באפו. שוטר מוזיין שמר ליד מיטתו. המשטרה דרשה לעצרו. הקשה השופט החוקר טרייבש: "האם שולמן היה מוזיין?"

השיב פקד מנדל: "לא בנשק חם. היה בידו בקבוק שבור בו איים על השוטרים." עורך דינו של שולמן, מרדכי שיטרית, ביקש לרשום תשובה זו בפרוטוקול החקירה. נראה היה כי השבוע יתפוך שולמן מנתבע לתובע. לפי פקודת המשטרה אסור השימוש בנשק חם באם הצד השני אינו נושא נשק.

משפט

מה את יודעת על הזנות?

אחד המשפטים המשעשעים והמזוירים ביו"ת של השנה צפוי בעוד כשבועיים לצופי בית-המשפט הירושלמי. הנאשמת במשפט זה תהיה שחקנית מתזות-היחיד נאוה שאן, (העולם הזה 1098), שהפרה, לדברי התובע, מתרבות-המחזות דב קאסטלר, חווה, לפיו (המשפט בעמוד 12)

השכנים לא הסתפקו בלא מילולי, הפעילו ממטרות, הציפו את דרך מעבר הילדים במים. מנהל בית-הספר פנה ביאושור אל רופא הילדים, ד"ר הרץ ביגיל, המתגורר מול בית-הספר, ביקש לאפשר לתלמידים ללמוד במבנה שהוקם כמסך ליד ביתו של הרופא. הרופא, ששניים מילדיו לומדים בבית-הספר, והשלישית תתחיל ללמוד בו בשנה הבאה, הסכים מיד מבלי לבקש כל תמורה.

להורים לא היתה ברירה. הם זכרו אמנם, כי הצינור למנהל לקבל לרשות בית-הספר צריך בטל של בית-הספר עתיד. המנהל סרב, טען כי אם יקבל את הצריף, לא יוכה במהרה למבנה שהבטיחה העירייה. באספת-חרום שקיימו השבוע ההורים והנהלה, הסכים המנהל להעביר את תלמידי כתה א' ללימוד בכל מקום אחר שיציעו ההורים. שום הצעה לא באה. הזאטוטים מכתה א' של בית הספר הממלכתי בתל-נגים, ימשיכו ללמוד עד סוף שנת הלימודים במוסך.

משטרה

שולמן שילם

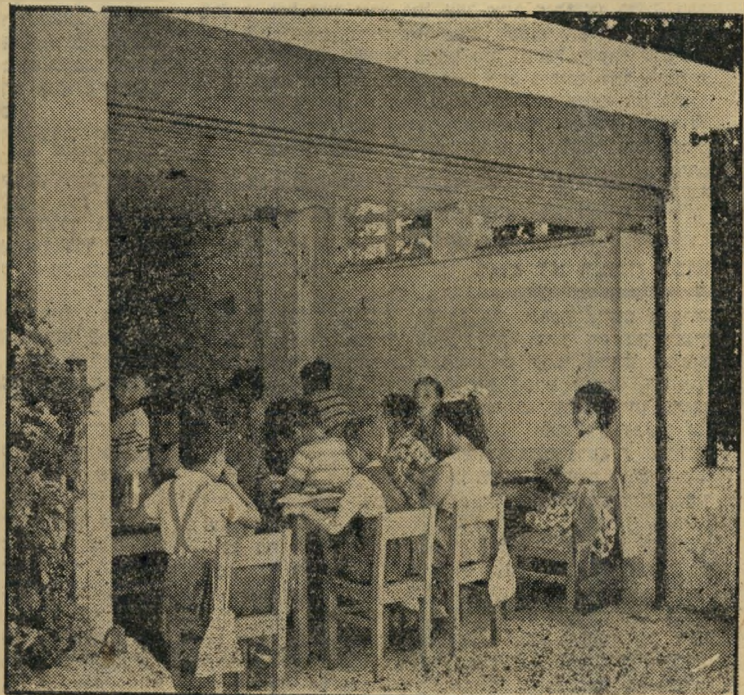
הידיעה הגיעה למוקד משטרת מחוז תל-אביב עוד בשעות הערב. "שולמן חזר לתל-אביב" הודיע האלמוני שהיה מצידו השני של קו הטלפון. "הוא מוזיין בנשק חם." 3.45 לפנות בוקר צילצל הטלפון במוקד שוב. לשוטר המקוץ בשפת הים היתה אינר פורמציה חיונית: "שולמן נמצא בקפה רון". תוך מספר דקות היו במקום שלוש יחידות משטרה שהועקפו על-ידי המוקד. 15 שוטרים מוזיניים באקדחים ירדו מעל הניי-

מידים היגו זמני. עיריית רמת-גן הבטיחה לבנות בנין גדול לבית-הספר תוך זמן קצר. עברה שנה, וכשהחלה שנת הלימודים ה"נוכחית עדיין לא נראה אפילו קצהו של בנין בית-הספר. הנהלה החליטה כי יש לחלק את החובה ללמוד אחר-הצהרים בין תלמידי ארבע הכיתות הראשונות א"י. כל אחת מהן היתה צריכה ללמוד כחודש בשעות אחר-הצהרים.

אסתר הרפו השחרורות, המורה של כיתה א', ידעה עוד בחורף מתי בדיוק יהיה עליה ועל תלמידיה לעבור ללימוד אחר-הצהרים. בתחילת השנה היא הומינה את הורי תל-מידה לאסיפה, הסבירה להם כי לא תוכל בשום אופן ללמד בשעות אחר-הצהרים. המורה טענה כי יש לה שני ילדים קטנים בביתה, אמרה כי אם לא תוכל לעבוד בבוקר תעדיף להתפטר.

ההורים נבולו. הם הביעו נכונות לשלם בעצמם דמי-שכירות, ובלבד שלא יסבלו ילדיהם מחילופי מורים באמצע שנת הלימודים. ההורים פנו לארגון אמהות עובדות, ביקשו לאפשר לילדיהם ללמוד באולם הריקודים של הארגון, תמורת שכר-חודשי של חמישים ל"י רות-הארגון סרב.

ממטרות בדרך לכיתה. לבסוף הצי ליחו ההורים לשכור חנות בבנין שברחוב הראשי. אמנם החנות התאימה אך בקושי לצרכי כיתה לימוד, אולם ההורים התנחמו בכך שהמצב המזוין ימשך רק חודש ימים. הם לא תיארו לעצמם כי גם בחנות לא יוכ' לו ילדיהם ללמוד בשקט. השבוע, כאשר באו התלמידים הקטנים ללימודים, לא הרשו להם השכנים באותו בית להיכנס לכתה-חנות, בטענה שהלימודים יפריעו את מנוחתם.

מורה הרפו וחיתתה במוסך נגד ילדים בחנות, התוח במשטרת

אל העשוד - וחזרה!

מאת אנוש שטמפפר

נפילתי על סלע ביים ופתחתי לי את המצח. עליתי עם אניה על שרטון. קפצתי מתוך סירת-הצלה, שנמלטה מאניה טר בעת, וניסיתי לחזור לאניה שעמדה לשקוע בכל רגע. תמיד הייתי חותך את עצמי תמיד היו רגלי מתנגשות זו בזו, והייתי צולע במשך זמן רב.

חיי היו כאילו מסכת שלמה של תאוונות. אולם התאוונה האחרונה שאירעה לי, התרחשה בשנת 1954, שנה אחרי שהתחלתי באנגליה. מאז לא ארעו לי תאוונות. היום, אחרי שעברתי את האנגליה אני מסוגל לבאר, באמת, איך הבאתי תאוונת על עצמי בזו אחר זו.

זה אירע באחד השלבים של האנגליה אצל הפסיכולוג שלי, ה"ר דויד רודי. ישבתי בחדרו ורקעתי ברגלי בכל כוחי על הרצפה. ניסיתי להזכר במשהו, לא יכולתי לזכור אלא להרגיש. להרגיש את אותן ההרגשות שהיו לי בתקופה שהייתי ילד קטן. בילדותי הייתי מרבה לרקוע ברגלי. זאת הייתה אחת הדרכים בהן ביקש ילד קטן וחסר-אונים, את אמו, שלא רצתה לבוא אליי.

זמן מה אחר-כך, תוך כדי אנליזה, התחיל כדור-השלג להתגלגל. לפתע נזכרתי מה שקרה עמי בתקופה בה הייתי בערך בן שנתיים. דודתי לקחה אותי או לטיול. היום אני זוכר את התקרה השחורה מעלי, כשאני שוכב בורזעות דודתי, היורדת אט אט מהמדרגות ופתאום שנינו מתגלגלים מעל לכל המדרגות. אמא באה בריצה לרקוע ברגלי. כדי ולקחה אותי אליה. לא הייתי צריך יותר לרקוע ברגלי, כדי להשיג את אמא. אותו יום אמא הייתה שלי.

מצצתי אצבע עד גיל 14. לא העלילו כל התכסיסים של מריחת חרדל על האצבע, או קשירת האצבע בתחבושת. על אף הכל המשכתי למצוץ. ואז אירע אסון נוסף. נפילתי מעל עגלה, קיבלתי זעזוע, ואיבדתי את הכרתי. כשקפחתי את עיני, אמא הייתה לידי בבית-החולים. היא ישבה ליד מטתי כמה ימים. כל יום הייתה באה ויטבת לידי, מחזיקה בידי ומתעניינת בי. כשיצאתי מבית-החולים לא מצצתי יותר אצבע, או הסברתי את הנס שקרה בכך שהתבישתי מפני האחיות. היום אני יודע שזה קרה מפני שאמא הייתה או שוב שלי.

★ ★ ★

אנוש שטמפפר, בנו של ה"ר שלמה שטמפפר, ממספחת ראשוני מייסדי פתח-תקוה, נולד בתל-אביב. הוא למד בבית-ספר עממי והחל ללמוד בבית-הספר התיכון גאולה, עד שהוריו עברו לגור בחזרה. בגיל צעיר השתתף בקורס הראשון של הפל"ם, הפלוגה הימית של הפלמ"ח, עוב את בית-הספר בשל האווירה הבלתי-בריא ששררה במש-פחתו. הוא היה הבוגר בין שתי אחיות.

הוא עלה כימאי על אניות אמריקאיות, לא חזר לארץ במשך שבע שנים. חלק משנים אלה בילה אנוש בבית-הספר ימי בארצות-הברית, שסימו העניק לו דרגת קצונה. לדבריו, הוא לא יכול היה לזכות בתעודה רשמית, מאחר שלא היה אזרח אמריקאי, וכשאר תלמידי בית-הספר הלא-אמריקאים, קיבל תעודת קצין של הצי הפנמי.

בתקופת מלחמת העולם השנייה, עבד אנוש על אניה נורבגית, שהייתה כפופה למפקדת הצי הבריטי, וששרות עליה נחשב כשרות צבאי.

★ ★ ★

קפיצה לכמין האניה

בשנת 1944 הגענו, ארבעה ימאים ישראלים על גבי אניה נורבגית, תחת הנהלה בריטית, לארצות-הברית. רצינו להתקבל לעבודה על אניות אמריקאיות, שם היו התנאים נוחים יותר ושם שלמו יותר. ניסו לעשות זאת בכל האמצעים. אולם מאחר שהיינו במסגרת של שרות צבאי, לא עלה הדבר בידינו. אולם אני לא התעצלתי. נסעתי עד לואשינגטון, שם שהתה משלחת ימית בריטית, והגעתי עד לפקיד בריטי גבוה בואשינגטון. הוא חרג מהמקובל. הצלחתי ליצור בו יחס בלתי-רגיל אלי, והוא עזר לי לעבור לאניה אמריקאית.

שאר שלושת חברי לא הצליחו לקבל את ההעברה. אז נוצר בי הקונפליקט על שעברתי לבד, וחברי, שהייתי קשור אליהם תקופה ארוכה, לא קיבלו העברה. הסיבה, מדוע עשיתי זאת, הייתה אז נסתרת מעיני. היום אני יודע, שעברתי את כל הדרך מהנמל בו חנינו עד לואשינגטון, כדי שהשלטונות יקבלוני. השלטונות היו אז בשבילי כל מה שבא אחרי הילדות במקום אב ואם — אלה שבהם תלוי גורלי.

היום אני יודע גם שבאיוזה שהוא מקום בנפשי, חיפשתי או את היחס שהיה לי במשך הזמן אצל חברי, יחס שאבד לי עם העברתי מהם. יחס היה קשור באמא, ואמא הייתה קשורה באסון...

עליתי על האניה האמריקאית. כשעגנו בנמל, פתחו את בטן האניה כדי להעמיס מטען. מכיבי לפתח הבטן הציבו גדר. אני יודע על כך. אולם בשעות הלילה, כששלוח אותי לכבות אור שהושם מעבר לסיפון, נותקתי לרגע מהמציאות וקפצתי מעל לפתח. מצאתי את עצמי בעומק של עשרה מטר בבטן האניה כשנבי רגלי שבורים. אבל בבית-החולים

בריוק כמו שקיבלתי אני אותם כל הזמן — כמו שהם.

הבעיה עמה הייתי צריך להתמודד, הייתה האוניברסיטה. הלכתי גם לשם. בשיעורים לא אמרו לי כלום, אבל אחר כך סיפרו לי שלפני שבאתי, הייתה הכיתה כמו ג'ונגל. אחרי ההרצאה ניגשה אלי אחת הבנות ואמרה: "מה רוצים ממך, אתה הלא תמיד מלוח כסף לכולנו?" אחד המורים, שהיה חייב לי ארבע לירות משך זמן רב, מיהר להחזיר לי אותן. הוא הרגיש צורך לעשות דבר שיבטא כי אין בינינו שום תלות. אחד הסטודנטים, בחור דתי הלומד שנה רביעית כימיה, אמר לי בשיחה: "קראתי עליך בעתונות. אני יודע שעברת את כל הדרך מהצד השני אלינו. אני לא יודע אם כל אחד היה יכול לעשות זאת. עכשיו אני מאמין בזה, שבמקום שבעלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אינם עומדים."

כיום שיש לי לא רציתי ללכת לאוניברסיטה. לחצה עלי איי

אנוש שטמפפר

הנעימות בידעיה שאני צריך לעמוד שוב תחת אותם מבטים, וכל אחד יודע וכל אחד אינו אמר לי כלום. בכל זאת נסעתי. בשיעור הרגשתי טוב. וכאשר הפרופסור לפילוסופיה חיך אלי בשיעור במבט טוב ומקבל, ידעתי שגם את פרשת האוניברסיטה עברתי. לאט לאט כיסיתי יותר מקומות של מכרים וידידים. נסעתי גם אל משפחת אשתי. הם קיבלו אותי כמו תמיד. כאילו דבר לא השתנה. הם רק סיפרו לי שאחיה הצעיר של אשתי שמע על הענין כאשר חזר מסווד למצדה. הוא קרא עתון ובהכמה שעות. גם כשגודם המשך לבכות. לקחתי אותו לשיחה. אני חושב שהוא הבין. בשבת הוא כבר צחק.

★ ★ ★

האם לא רצתה לבוא

הייתה הבחור שתמיד ארעו לו תאוונות. התאוונות דבקו בי עד כדי כך שאנשים פחדו מפני, בידעם שאתי יחד אין הדברים מסתדרים. בגיל 14 נפילתי מעל עגלה וסבלתי מזעזועי-מח. נפילתי על סיפון אניה מגובה של עשרה מטר, ושברתי את עמוד השדרה שלי ואחת מרגלי. התהפכתי תוך כדי נסיעה בג'יפ, ללא כל סיבה בדרך או ברכב, ואיבדתי את הכרתי למשך שלושה שבועות; נבחיתי קשות בידי תוך כדי טיפול בחמרי-גופ. בארצות-הברית התנגשתי תוך-כדי הניגה בכמור ית במכונית אחרת. מכוניתי התרסקה ואני ניצלתי בנס.

לפני כשבועיים, ב-14 לחודש, הופיעו בידרתי, במוסד שאני מנהל ליד תל-השומר, שני קציני משטרה, אחד ספורטה וקרול זינגר, וביקשו ממני ללכת איתם. ברגע הראשון לא תפסתי מה הענין. אבל אני צריך ללכת לאוניברסיטה, אמרתי להם. "אז לא תלך", אמרו הם. אז הבנתי בדיוק, שהנה בא היום שבמשך שמונה שנים חששתי שיגיע. נפרדתי מאשתי, אמרתי לה שלא תדאג.

בדרך למטה המשטרה הסבירו לי שני הקצינים מה הם רוצים ממני: "איננו רוצים לפגוע בכך או להפריע לך בעבודה. יודע לנו ששוקמת. אנחנו רוצים ממך רק טיפור." במטה המשטרה הם הסבירו לי זאת ביהר פירוט: "אם תשתה עמנו פעולה, ותספר את כל מה שידוע לך בפרשת שו"ד הבנק בעפולה — לא יקרה לך דבר." לא רציתי לדבר. אמרתי להם שאני רוצה להתיעץ עם הפסיכולוג שהייתי אצלו בטיפול, כדי שאוכל לראות את מצב הענינים יותר ברור. הם לא אפשרו לי זאת. במקום זאת הם הראו לי את כל החומר שהיה בידי. ראיתי שהם ידעו את כל הפרטים. לא היה עוד מה להסתיר.

אמרתי שאני מוכן לספר הכל. אבל ביקשתי שלא יפרסמו את שמי. חששתי שאם יפרסם שמי בעתונות, כמי שהיה פעם בין שודדי-הבנק בעפולה, אנגמור עם לימודי באוניברסיטה ועם המוסד שלי. לא חשבתי שאוכל לעמוד בכך. ראש האגף הפלילי, יהודה פראג, הבטיח לי שיעשו הכל כדי ששמי לא יפורסם. סיפרתי להם את כל סיפור השו"ד של הבנק בעפולה, בו השתתפתי לפני שמונה שנים.

כעבור יומיים נסעתי עם הקצינים לעפולה, לשחזר את השו"ד ודרך הנסיגה. הבנק כבר לא היה שם. הוא עבר למקום אחר. במקום הבנק מקימים עכשיו חנות נעליים. הראיתי שהוטרים את הדרך בה הגענו, ואת הדרך בה הסתלקנו. לא לקחו אותי חזרה לחדרי. נסעתי הביתה. במשך כשבוע לא אירע דבר.

כיום החמישי האחרון הלכתי בבוקר לאוניברסיטה בר-אילן, שם אני לומד בחוג לפסיכולוגיה. ראיתי פתאום שמחייכים אלי יותר מהרגיל. חייכתי חזרה. לא ידעתי את פשר החיכוכים. באחת-עשרה וחצי בבוקר באה אשתי, לקחה אותי בגיפ שלי. היא סיפרה לי ששמי הופיע בבוקר בעתון, כאחד המשתתפים בשו"ד. לפתע הרגשתי טוב. במשך שבוע ימים ניסיתי למנוע את פרסום שמי, וידעתי שלא אוכל לעשות זאת. הייתי במצבו של אדם המוכרח לקפוץ לבריכת מים-קרים והוא יודע זאת, ואף על פי כן הוא מהסס.

באותו רגע ידעתי שהבעיה העומדת בפני היא איך לעבור את השלב הבא. איך להבטיח בעינים לאנשים שהכירו אותי שנים, ולפתע גילו משהו בלתי-ידוע עלי. הבעיה הייתה איך לא להיראות, כאילו אני מצפצף על מה שקורה, או כאילו אני רוצה להקבר באדמה מרוב בושה. חזרנו הביתה. עברנו ליד קיוסק העתונות שעל יד הבית. מצד אחד רציתי לגשת לקיוסק ולקחת את כל העתונים כדי לקרוא. מצד שני הגיפ לא נעצר, עד שהגענו לחצר הבית.

★ ★ ★

הנערים היו אתי

לשכתי כשעה בבית ולא יכולתי לקום. תלמידי המוסד לא היו בבית. זהו מוסד הנגרא בית, בו נמצאים נערים מחוסרי-בית בגיל 16-22 היוצאים משם לעבוד במשך היום. זהו למעשה ביתם ומשפחתם, בו הם אוכלים וישנים ולומדים. תפקידי הוא להיות להם אב ואם.

לבסוף הבנתי שלא אוכל עוד לברוח ממה שמוכרח לקרות. קמתי ואמרתי לאשתי שאני הולך להביא חלב. הלכתי לשכון, זה שמוכר גם את עתוני הערב. ידעתי שהוא יודע. וכשיצאתי ממנו הבנתי שאחרי שעברתי את זה, אל האיש הזה אני כבר יכול ללכת. הבנתי שהדרך היא לא לברוח. מוכרחים לקבל אותי כמו שאני, אין דרך אחרת. מאותו יום התחלתי לנסוע וללכת כדי שיראוני, כדי שאעז ברו ואדע שזה הכל מאחורי.

בערב הופיע הנער הראשון מתלמידי המוסד. הכנסתי אותו אלי לחדר. אמרתי לו שאני רוצה לשוחח עמו. אני חושב שאז הוא כבר ידע מה הענין, אבל לא שאלתי. אמרתי לו: "היום התפרסמו עלי כמה דברים בעתונות. לפני שמונה שנים בצעתי יחד עם חברים שלי שו"ד. אחרי תקופת-מה הבנתי מה עשיתי וכמה זה לא טוב ולא נכון. בבלל זה הבנתי, כי אני זקוק לעזרה של פסיכולוג ומצד שני דרכי זו היא שהביאה אותי לספל בנערים שעלולים להכשל במעשיהם באיזה מקום."

הנער ניענע בראשו כל הזמן. כשיסיימתי הוא אמר לי שבשביל לא השתניתי בגלל מה שפורסם. "מי שטוב אלי אני טוב אליו", אמר. "רובה אני מכיר אותך". הוא קם ויצא. אבל זה נמשך כך כל הערב. הכנסתי את הנערים אחד אחד ודיברתי עמם. כמעט כל התגובות היו שחת. רק נער אחד אמר: "בשעת הצורך אני אשתמש בזה נגדך." יותר מאוחר בערב, ליד שולחן-האוכל, שוחחתי עם כולם. אמרתי לכולם את אותם הדברים שאמרתי לכל אחד לחדר. אחד הבחורים ניסה לומר משהו. השאר השתיקו אותי. הרגשתי שהם עומדים מאחורי. בסעם הראשונה הרגשתי שאני גם מקבל מהם משהו. הם קיבלו אותי כמו שאני,

„עונש“ נקלט בחברה הישראלית לא כאמצעי של נקמה, אלא כאמצעי של החזרה למוטב. אל תוך סיפורו של אנוש, שמתוך סיבות שונות אינו סיפור מלא. הוכנסו מספר קטעים מערכתיים. הכתובים בגוף שלישי, להשלמת התמונה הכללית של השתלשלות המאורעות.

הצורך להחזיר את העבריין לחברה והצורך של החברה להגן על עצמה — הם שני צרכים הנוגדים לא פעם זה את זה, ודרך הביניים עדינה ומחייבת שיקול אחראי ונבון. במקרהו של אנוש שטמפפר נראה כי נמצאה דרך כזאת. המהווה תעודת-כבוד לבגרות החברה הישראלית.

סקרופה היה הנהג. אנוש הרגיש מתחת לכבודו לעבוד במקצוע זה.

כעבור ימים מספר עצרה המשטרה כחשוד בהשתתפות בשוד דוקא את האיש, שהיה צריך להשתתף בו, והתחרט ברגע האחרון. כששוחרר, הועלתה ההצעה שכל אחד יפצה אותו בסכום של 300 ל"י. אנוש וסקרופה סרבו. אנוש מכר את חלקו במונית לסקרופה, קיבל את הכסף חזרה בתש"ו ומיום חדשים. בניגוד למה שפורסם בעתונות לא היה כל קשר בין התאבדות אביו של אנוש בשנת 1956, למעשה השוד.

★ ★ ★

כשדון בתת-ההכרה

א הרי השוד עמדתו בפני הבעיה: מה לעשות? המשפט בענין טביעת מסדה, שעמד להתקיים, הפחיד אותי פחות מהשאלה מה יהיה עמי כעת. כתוצאה מכך החלטתי ללמוד, לקנות איזו שהיא אחיזה בעולם של מציאות. עברתי לירושלים וניסיתי ללמוד לקראת בחינות הבגרות.

ואז, באיזה שהוא מקום בתוכי, רחוק מהתנהגותי וידיעתי ההכרתית, נוכחתי שאין לי הכח לעשות משהו נגד „המה יהיה עמי?“ באיזה שהוא מקום בתת-הכרתי ידעתי על כשלונותי.

לכאורה, הייתי צריך להיות מאושר. הייתי קם בבוקר כאדם בלי בעיות, שאינו צריך לדאוג לפרנסתו. כל מה שהייתי צריך לעשות הוא ללכת לשבת בניצן. לא פעם חשבתי מה הטעם בחיים אלה, ובכל זאת המשכתי ללכת לשם.

וכך קרה שהגעתי אל האנליזה, אחרי שהכרתי את הפסיכור, לוג, ד"ר רודי. את אשר קרה בתוכי בתקופת האנליזה, אינני חושב שאוכל להעלות על הננייה, אולם מה שקרה בחיי יומיום היה נסיון לעשות דברים קטנים ופרודוקטיביים, כמו לקבל עבודה ולהחזיק בה יותר משבוע-שבועיים, לנסות לקשור קשר עם נערה ולהרגיש גם חברות ולקרוא ספר עד הסוף.

תחילה הצלחתי מעט מאוד. אולם עם הזמן הלכו הצלחותי וגדלו. זה קרה משום שבכאבי גדול, למדתי לחתור על שאיפות גדולות והבלתי-מציאותיות להשגת מטרת גדולות מדי. כאשר לראשונה עלה בידי לעבוד בתור פועל בבית חרושת למברשות (אמנם סיפורי שאני מנהל שם) ולהחזיק מעמד בעבודה זו, זה היה אמנם הישג קטן, אולם הוא בישר את ראשית המהפכה הפנימית שאירעה בי — שהיט כמתי להיות פועל במקום להיות קצין או מנהל.

המאבק האמיתי התחולל באמת, כאשר הייתי צריך ללכת לקורס קצינים, על מנת לשמור על דרגת הסרן שלי. עמדתו בפני שאלה פשוטה. הייתי סרן בצבא. יכולתי לומר תמיד שהייתי סרן, ומאחר שלא הייתי איש צבא באותה תקופה, לא היה זה משנה מה היא דרגתי באותו זמן. אף על פי כן הסכמתי לעבור קורס קצינים, רק כדי לזכות בסיכה שמקבל כל סגן-משנה. הייתי מוכן לזה מפני שידעתי שכאן המקום להוכיח שדרגתי באמת מגיעה לי, ולא קיבלתי אותה רק בגלל ההיסטוריה של המדינה.

היתה זו הפעם הראשונה שהדלויה התמודדה עם המציאות האמיתית — והמציאות היא שקבעה. היא קבעה עד כדי כך, שאחרי שרות לאומי קצר, הסכמתי לקבל עבודה כמדריך במוסד, לעבוד בלילות ולנסות לעשות בפעם הראשונה את תעודת הבגרות.

העבודה היתה קשה. ששה ערבים בשבוע הייתי סגור במוסד. ביום עסקתי בלימודים, ובאותו זמן הייתי צריך לעמוד פנים אל פנים מול האני האמיתי שלי — לא כמפקד אניה, לא כבינוסמן ולא כשודר, אלא כמדריך בשכר של 130 ל"י לחודש.

אולם כשהצלחתי בשלוש בחינות הבגרות הראשונות, ובידי היתה כבר מחצית תעודת-הבגרות, היה לי אולי בפעם הראשונה ערך, שידעתי שהוא אמיתי. חצי תעודה זו היתה שווה לי יותר מדרגת הסרן שקיבלתי ללא קורס קצינים, או מהפיקוד על אניה במלחמת העצמאות. ידעתי שהתעודה היא אמיתית ושהיא הגיעה לי. אחרי שהשגתי את תעודת הבגרות היה הצעד ההגיוני הבא, המשך הלימודים באוניברסיטה, מתוך מאבק עם עצמי הפכה הפסיכולוגיה למרכז ענייני, ולכן החלטתי ללמוד מקצוע זה. הבחנתי שהפסיכור, לוגיה אינה אמצעי-לכת, אלא אמצעי לשרות, בין אם אני מדריך או מנהל, ושאיני יכול באמצעותה לשרת כל נער חקוק לכך, או כל אדם אחר שאני יכול לשרתו.

היום אני יודע שאני אדם חדש. מאז הבנתי את סיבת התאונות שהיו באות עלי בזו אחר זו על התוף ועל הים. שוב אני מעורב בתאונה. מאז 1954 לא אירעה לי כל תאונה. ברור שיכול לקרות לי אסון כמו לכל אדם אחר — אולם אין זה אסון הנובע מתוך דחף שבתת-ההכרה. אינני מתכחש לעברי, אך אני יודע את מצבי ומסוגל להתגונן. אני בעל משפחה ועמיתים — מנהל מוסד וסטודנט — אדם שעבר את כל הדרך מהצד האחד של המתרס החברתי אל הצד השני.

זהו סיפורו של אחד מהמשתתפים בשוד הבנק בעפולה לפני שמונה שנים — שוד שהועלה עתה למרכז ההתענינות במדינה. הוא אינו סיפור של כשלון. אלא סיפור של הצלחה — סיפורו של אדם שהצליח להתגבר על עצמו ולהפוך אזרח מועיל לחברה. אולם יש בסיפור זה לקח לא רק לגבי אנוש עצמו, אלא גם לגבי החברה הישראלית כולה. הסיפור מוכיח, שבפרשה זו היא עמדה בפני מבחן בגרות — ועברה אותו. תגובות האדם ברחוב, או אלה של מכריו של אנוש, מעידות על כך. מאז התפרסמה הפרשה, לא נשמע גם קול אחד שטען, כי יש להעמיד עתה את אנוש לדין על אשר אירע לפני שמונה שנים — דבר המוכיח כי המושג

פתרון, „כסף אפשר להשיג“ אמר לי, „רק תחכה כמה ימים ותהיה תכנית“.

כשיצאתי מהמכונית ליד ביתי, יצאתי בקלות. נדמה היה לי שבשמים המעוננים מעלי נקרע איוה קרע בענן.

★ ★ ★

מיפגש אחר-הצות

ב אחת השיחות ברחוב, דנו בתכנית לעלות על אניה ולהגיע לאיטליה או לצרפת ושם לבדוק מהאניה. נוכל לעלות על האניה כעובדים, יחד או כל אחד לחוד. ניפגש בחוף-לארץ, וכל העולם יהיה לפנינו. שם נוכל להיות מה שנרצה — בעלי ספינת-טיול, אנשים אחרים ממה שהיינו בחדר.

לפנות ערב שמעתי בביתי את הצפצוף שהכרתי ויצאתי

יצחק סקרופה

החוצה. ואז התגלגלו הדברים במהירות מפתיעה...

★ ★ ★

אנוש צורף לחבורת מבצע השוד לגמרי במקרה, מבלי שהשתתף בתכנונו. הוא נקרא למלא את מקומו של אדם אחר, שהיה צריך להשתתף בשוד והתחרט ברגע האחרון. אדם אחר בחבורה היה יצחק סקרופה, המכונה יצחק הצייד. שאר המשתתפים, מחוץ לאנוש, ביצעו זמן קצר לפני כן שוד נסיוני בבנק בכפר-שמריה, שדול כסף ותכשיטים („חימום קנה“ — כהכנה לשוד גדול יותר). את השיטה למדו מסרטי קולנוע. החפגש בין החבורה נקבע לשעת חצות בבית-קפה בהדר הכרמל.

אנוש היה שם. לקחו אותו בגיפ סנסע בכביש העמק דרך שריד עד למרגלות תל מנודה. שם חיכו לבוא הבוקר. הם היו מזוינים בטומיגאן ובשני אקדחים. האקדחים היו ננובים. הטומיגאן נרכש מאדם, שהיגו בינתיים לארצות-הברית, לא היה שם חמש ל"י. בבווקר טענו דרך כביש הסרגל לבנק בעפולה. הם היו לבושים סרבלים צבאיים ומרוחים בשפמים מצוירים. אנוש אחז בטומיגאן, השניים האחרים באקדחים. אנוש היה נרגש מאוד, רעד כל הזמן, אמר לאנשים שהיו בבנק והועמדו אל הקיר: „אל תפתחו את הפתחו“.

אחרי שלקחו חבילת כסף בת עשרת אלפים ל"י, והזהירו את אנשי הבנק לא לזוז, קפצו לגיפ. אשה אחת זרקה עליהם ספל. הם מיהרו דרך כביש הסרגל. שום מחסומים לא היו ברדף. ליד אום אלפנטס טעה הגיפ מהדרך, דהר בדרך-עפר צדדית לכוון החוף. ליד פרדסי-חנה הורידו את אנוש. הוא היה חייב למישהו 30 ל"י. הוא ביקש לקבל אותם במקום. זרקו לו חבילה של 100 ל"י. הוא לקח רק 30 ואת השאר החזיר.

הגיפ המשיך עד לדיונות של שפתיים. שם נקבר שק הכסף בחזל. הגיפ הועמד מתחת לגבעת-חזול. תוך שבוע הוא הפך בעצמו לגבעה. הכסף הוצא ונמסר לשמירה לאשה אחת. היא קיבלה לשמירה עשרת אלפים ל"י, החזירה רק תשעת אלפים. חלקו של כל אחד היה קצת פחות משלושת אלפים ל"י. אנוש וסקרופה קנו בכספת מונית ישנה.

אמא היתה שלי. כתבתי לה מכתב שעד היום היא שומרת אותו, בו הסברתי לה כמה היא אם טובה ומסורה. מקרים כאלה חזרו ונשנו בחיי תכופות. כשהייתי מאבד יחס, הייתי מתפש אותו חזרה באופן תת-הכרתי על ידי תאוונה. תמיד אחרי תאוונה היתה אבא שלי.

★ ★ ★

כאשר פרצה מלחמת העצמאות חידש אנוש את קשריו עם הארץ. הוא עלה על אלטילנה, כשזו היתה עוד בארצות-הברית, שימש עליה קצין ראשון, כשיטסקה בהטענת מטענים בין ארצות דרום-אמריקה, לפני צאתה לארץ. אחר כך עבר לאירופה, עבד בשירות עליה ב"י. הוא שימש כנווט במטוסים דרומנועיים שססו בקו צ'יכסלובקיה-ישראל, הביאו נשק ומחמושת.

יותר מאוחר פגש בו מי שהפך אחר כך למפקד חיל-הים, אלוף מרכזי לימון, שהכירו כימאי, גייס אותו לחיל-הים. אנוש זכה לדרגת סרן, קיבל פקוד על האניה אילת, שהייתה קודם שוברת-קרח, השתתף בהפגזת-סיוע של כפרי חוף-הכרמל הערביים. אחר כך היה מפקד בית-הספר לסירונות של חיל-הים ומפקדה של אניה העץ הגוררת התג האפור, שטבעה. אחרי שירד ממנה, בעת שהובלה לתיקונים בתורכיה. אחרי המלחמה, השתחרר, עלה לדרגת קצין ראשון על אניה-סחר ישראלית. הוא היה באניה עתיד, שעלתה על שרטון במיצרי הדרדנלים, ובשנת 1950, היה באניה מסדה שטבעה מזל נמל ויבולנציה, באיטליה. (העולם הזה 651, 952, 1129). בכסף הפיצויים שקיבל, רכשו מלחי האניה, שהיו חברי קואופרטיב, ספינה אחרת בשם השלושה. כעבור שנה הואשם אנוש באחריות לטביעת שלוש מאנשי מסדה, הועמד לדין, נשאר מרותק לחוף, הורשע וזוכה בערעור.

★ ★ ★

מושג רך במכונית

י שבת בבית הנרי בחדרה וכתבתי מכתב לאחד מחברי הטובים בארצות-הברית, בביתו שהייתי בעת שהייתי באמריקה, ואותו לא ראיתי מזה ארבע שנים. לא שמעתי עליו דבר תוך תקופה זו ולא היה שום קשר בינינו. אולם הרגשתי צורך פנימי לכתוב לו. הייתי מוכרח לכתוב למישהו שיקבל אותי. בבית, בכל חדרה, לא היה לי מישהו שאליו אוכל לפנות. כשהגעתי הביתה, הציע לי אבא עזרה. עניתי לו בקרירות: אל תדאג, הכל יהיה בסדר, איני זקוק למאומה. לא יכולתי לספר למישהו את אשר עם לבי, מפני שלא הבינו? אולי, אבל גם מפני שהרגשתי מוכה, כה מוכה וקטן עד שהיה ברור לי שאיני זקוק לשום עזרה.

כתבתי לאייק, זה שם חברי בניו-יורק, על הקואופרטיב. ספרתי לו שקנינו אניה ושרכנו להצלחה, לו היתה הממ" שלה מקציבה לנו מטבע זה. שכתבתי את כל זעמי על המדינה. כאשר בחרו בי חברי הקואופרטיב להיות למוכרי, היתה הרגשתי נפלאה. לא מפני שרציתי בתואר או לשבת בחוף, אלא משום שהרגשתי שחבריו תנו לי יחס, רצו בי ובחרו בי רק לעתים רחוקות וחוקות, הרגשתי באמת שמישהו רוצה בי.

והנה הגענו לנמל הבית, חיפה. ואז נפלתי שוב. נפילה שבתרוממי שלי פרושה: הרגשתי אבדן היחס וידיעה עד כמה בלתי רצוי אני. האדם שהייתי צריך להחליפו בתור מוכרי, כתב מכתב להורי הטובים בחסדה בנו הלשון: כיצד אפשר לתת לאדם שהיה אשם במות בניכם להיות מוכרי הקואופרטיב? רטיב המנצח את שמים? והתורים פעלו ופגרו לתביעה הכללית. וזה, שנה וחצי לאחר טביעת מסדה, שנה אחרי שועדת החקירה הוציאה מסקנותיה.

כתבתי לאייק חברי, לא ספרתי שהוציאני מהקואופרטיב לחופשה ללא-תשלום. לא כתבתי לו שמשפלים בעריכת משפט נגדי. שכתבתי את חמתי על המדינה וספרתי לו שאני רוצה לנסוע מאז — לברוח כמו תמיד מהמקום שלא קיבלוני.

יצאתי לרחוב. ברחוב בחדרה פתח לי מישהו את דלת המכונית שלו ואמר: הכנס. נכנסתי וישבתי, הוא חיך אלי וקיבלני. היה לי טוב. מישהו עם אוטו רכב זה שאשכ לידו. „אתה זוכר אותי?“ שאל בתחילה, „רציתי פעם לעלות על אניה בחיל-הים ולא קיבלתי אותי“.

לא זוכר, „השבת לי ונתחתי לכסא. לא רציתי לצאת מהאוטו במקום שהיה טוב. כן“, אמר האיש. „רציתי לעלות לאניה שלך ואמרת לי שצריך לסדר את ההעברה במטה חיל-הים. ואני הסתלקתי. אתה זוכר?“

הטון של דבריו היה טון מקבל ורך. נזכרתי במה שהיה, „אה, כן“, אמרתי. „לא יכולתי לעשות אחרת. יש דרך מקובלת לכך.“ השיחה שטפה בינינו. הוא קיבלני יפה, הקשיב לסיפורי. גם הוא רצה לנסוע. גם הוא היה פעם ימאי.

התחלנו לדבר על פירוטים מודרניים, על החיים הטובים שם, בחוף-לארץ, על הכסף הרב שאפשר להרויח שם, על החיים שאי-אפשר לחיותם בחדרה. אבל לכל זה היה דרוש כסף לפחות בהתחלה. לי לא היתה פרוטה. שלמתי בקושי את אלף היליות כדמי המניה בקואופרטיב. אבל לו היה

צ'או = צ'או לצ'ינ

בעקבות נרון קיסר המנוח, מציתה יהודית

קטומבות — מערות הקברים של רומא העתיקה. כמו כל תיירת, שמעה יהודית רבות על מערות אלה, השתוקקה לבקר בהן. ליד הקולוסיאום, במקום בו ניצבים בעלי הכרכרות של רומא, שכרת המשלחת הקטנה כרכרה, כמוכן לאחר שעמדה על המקום עם הרכב, מנהג שהוא בבחינת חוק כל יעבור כאן. הרכב העליון האין בסוסו הרזה, שלא התרגש וצי עד במתינות. כל כמה מאות מטרים רבץ הסוס הכי

האולפנים, הדריך את מלכת-המים בביקורה הארוך. הוא הוביל אותה על פני האולפנים שם הותקנו התפאורות, סייר עמה במחסנים העמוסים אלפי פריטים מכל הסוגים, השיט אותה על גבי סירות הקרתאגים השייכות לסרט קרתאגו בלהבות. המוסרט עתה בהשיתפת דניאל גילין. אולם כאשר נכנסה יהודית לאולפן בו מסרטים הבמאי האיטלקי רוברטו מונטאני את הסאטירה על המערבונים האמריקאים בשם השריפה (שריף ממיין נקבה), כמעט והיתה הופכת לתושבת-קבע של המקום. הבמאי ומנהל הייצור לא חסכו מחמאות, ערכו לה בו במקום מבחן-משחק קצר, כלאו אותה בבית-הכלא של השריף, שם הפגינה יהודית את כשרון המשחק שלה בצעקות: „אני חפה מפשע“.

★ ★ ★

שתי נסיכות בשבוע

תוך כדי סיורה המלכותי על פני ארצות-אירופה, למדה יהודית לדרג את חרותיה השונות לכמה וכמה דרגות. בדרך גה המשעממת ביותר היו כלולות הפגישות הרשמיות. יהודית זכתה אמנם לפגוש בהן אישים רמי-מעלה, בתור שליחת הרצון-הטוב של ראש עיריית תל-אביב, להחליף עמם מתנות זעירות למזכרת, לשוחח כמה מילים על מוג האויר, על ישראל ועל הידידות בין העמים, לסייר באולמות העוקיים של בניני העיריות, אולם כמעט כל הפגישות הללו דמו אחת לרעותה.

ביקורה של יהודית בעיריית רומא נקבע למועד מסוים. ראש העיר, שהתכוונן באותו יום לקבלה יחד עם משלחת צבאית קנדיה, הכין גודו של קרבינרים במדים לקבלת הפנים. אולם יהודית אחרה לפגישה בשבוע המים. ראש העיר לא יכול היה כמוכן להמתין. כיוון שנסע מחוץ לעיר, השאיר את קבלת הפנים בידי סגניו.

„איזה כבוד“, התלוצץ שומר-הסף עטור המדים הסטגונים, כאשר הוביל את יהודית אל אולם קבלת-הפנים, „שתי נסיכות בשבוע אחד“. התברר כי ימים מספר לפני יהודית ביקרה ברומא הנסיכה מרגרט הבריטית, ער כה ביקור נימוסין בעירייה כדוגמת יהודית. באולם קבלת-הפנים מעוטר הפרסקות, קיבלו את פני יהודית סגן-ראש העיר, מנהל הטקס ומנהל לשכת ראש העיר. הם טיילו עמה על פני מוזיאונים של פסלים ותמונות בבניין העירייה, הובילו אותה למרפסת, שם הסבירו לה את מראות רומא העתיקה.

אולם למלכת-המים, כמו לכל נערה צעירה בגילה, היתה תחית-יתר בסיוורים הפשוטים, ברגל או על גבי כרכרה, ללא מורה-דורך, וללא צורך להיות כבודה. בגינות של טקס, כך יכולה היתה להביע בקריאות תדווה את התפעלותה מהמבנים העתיקים, מהאנדרטאות, מכל מה שנתקלה בו תוך כדי סיורה. אחת החיות הגדולות ביותר היה הסיור ב-

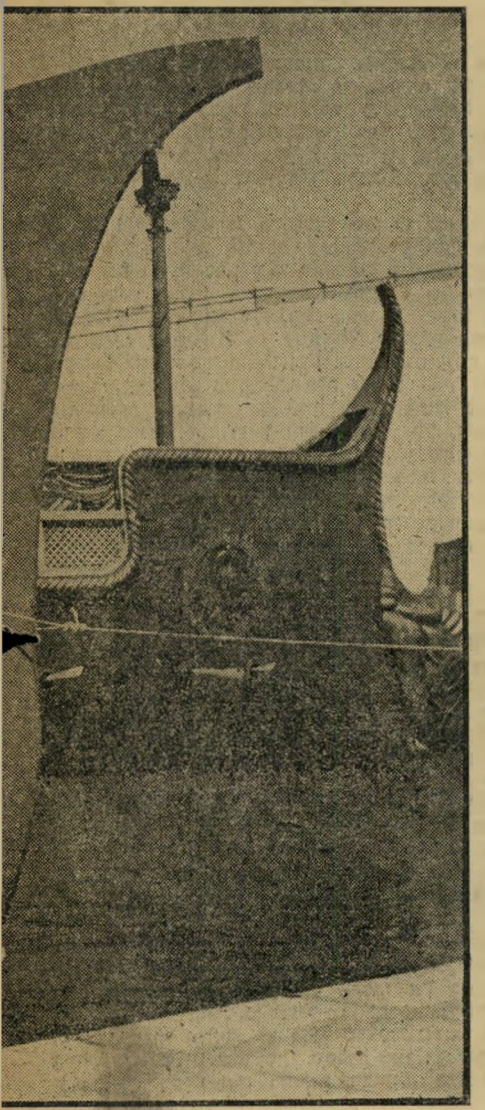

מלכת המים 1959

התמונות בעמודים אלה יכולות להיות תמונותיך שלך — בשך נה הכאה. כי שוב נפתחה הי תחרות לבחירת מלכת-המים — הצעירה שתסמל את החן והי נעורים של אומה צעירה השר כנת לחוף ימים. המלכה, שתי סגנונותיה ונסיכות-המים של הי מחוזה, תיבחרנה בקלפי כללי וישיר, עלידי הציבור שיהיה נוכח בנשף הסיום — הבחירה הדמוקרטית היחידה מסוג זה בארץ כולה. כמו מלכת המים 1958, שנת-קבלה עלידי ראשי הציבור ואליל-הקולנוע בחמש ארצות וקצרה הצלחה בינלאומית, תצא גם מלכת-המים 1959 בשליחות-שלי-רצף-טוב לארצות השוכנות לחופי הים התיכון.

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להמיר לייץ על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

- השם: _____
- מצב משפחתי: _____
- הכתובת המלאה: _____
- שנת הלידה: _____
- מקום הלידה: _____
- שנת העליה: _____
- גובה: _____
- צבע שיער: _____
- צבע עיניים: _____
- השכלה קודמת: _____
- ידיעת שפות: _____
- ספורט (לציין איזה): _____
- מקצוע או שמה לימודים: _____
- מקום העבודה או הלימודים: _____

קרתאגו בלהבות

עם הגדנ"עיס בקריית-הותיקן, שורה התעניינות זה לזה על חיותיהם מביקורם הראש

עם האולפנאי ד"ר אוגוסטיני, מנהל הסגל של צינה ציטה, מאפשר ליהודית להיכח במשקלם הפעוט של הפסלים, העשויים מחומר פלאסטי.

עם ציאוס במחסן הפסלים של צ"י, נה ציטה עונדת יהודית שריון פלדה, מצדיעה לפסלו של ציאוס. במחסנים אלה מרוכז כל היצוד להסרת הסרטים האיטלקיים.

האם המועמדת היתה או הנה חברה בתנועת-נוער, תנועה קיבוצית, אירגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחר?

פרט איזה ומתי: _____

חובביות: _____

אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות לממלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממלא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על המעטפה „מלכת המים 1959“.

נא להדביק את תמונת המועמדת כאן.

ה = צ'יטה

זרחי את רומא הנצחית

הסוס בדרך אל בית-המטבחיים הקרוב. באיזור הקסקומבות, שנועד כולו לפרנסתם של נזירים טובים, הציגו בהזדמנות זו למלכת-המים, אחרי ששמעו כי היא מישראל, להצטרף לקבוצה של מדריך בשפת האידיש. אולם יהודית, מנימוקים אחרים משל יעל דיין, העדיפה מדריך באנגלית. היא פשוט אינה יודעת אידיש.

★ ★ ★

שדרים טריים לרושם

כבוד המאורע לבשה יהודית שמלת אבלי. אלא שבהגיעה למקום, נוכחה כי לא היה כל צורך בזה. התנועה במערות הקבריים העתיקים היתה המונית, כמו בצומת רחובות, ואיש לא הבחין בתלבושת חברו. הנזיר הטוב הוביל את קבוצת התיירים על

חוש, והרכב היה נאלץ לרדת ולשדלו להמשיך בדרך. עד שפעם אחת, קצת לפני שהגיע למטרתו, נשכב הסוס ולא רצה לקום עוד. יהודית, שלמדה קצת עזרה ראשונה, עשתה לו בדיקת דופק, גילתה כי הסוס חוזר אל אבותיו. הצעתה לרכב לקחת את מיתו לקסקומבות ולצרפה שם אל שורת הקבריים, נדחתה בבוז. גם מסוס מת עוד אפשר לעשות כסף, הצהיר הרכב, עצר מכונית-משא והעמיס את

בכניסה לעיריית רומא

התקבלה יהודית מורח על ידי שומרי-סף בתלבושת סטנונית עי תיקה, מצוייד בשרביט, שהובילה זרך אולמות בנין העירייה אל אולם קבלת-הפנים המפואר.

הן הזדנבו בסוף הקבוצה, שוחחו ביניהן על אופנה, סטו מהדרך ואבדו בסבך המחילות. במישור אחר של החיות היו כלולים סויר ריה של מלכת-המים ברחובות רומא ההומים. נדמה היה כי רומא לא ראתה מעולם נערה חגיגית מעל הממוצע. יהודית לא הצליחה לעבור את הרחוב מבלי שמאות זוגות עי ניים ילחו את צעדיה, מבלי שמכוניות תעצורנה לידה בקריאות התפעלות, מבלי שעשרות צעירים יציעו לה את עזרתם על כל צעד ושעל. אפילו כאשר ערכה סיור בקריית הי ותיקן, שם נאספו אותו יום 35 אלף איש כדי לזכות בכרכו הדו-שבועית של הא פיפור, שכחו חלק מהנוכחים את סיבת בואם המקודשת.

פני מבוך של מחילות וכוכים, שמדי פעם היו צצים בהם שלדים וגולגולות. מיומחה אחד בקבוצה אפילו שם לב שכמה מהשלדים אינם כל כך ישנים, וכנראה הושמו במקום כדי להגביר את האפקט.

כאשר יצאה קבוצת התיירים מתוך המחילות התתיקרקעיות אל האוויר החפשי, התברר לפתע כי יהודית מזרחי ועוד תיירת צרפתיה נעדרות. הנשים שבקבוצה התרגשו מאוד: „מה יקרה אם לא ימצאו אותן? הן תמותנה מפחד, לברן בחברת השלדים.“ משלחת של נזירים התארגנה מיד, ירדה לחפש את שתי האובדות במבוך. כעבור רבע שעה גילו אותן כשהן יושבות על אחד הקבריים, מבוהלות במקצת. התברר כי

מזרחי על סירות-העץ של אנשי קרתגה כפי שנבנו במיוחד באולפני צינה ציטה ברומא לצורך הסירט קרתאגו בלהבות. הסירות צפות בברכה שנומקה מטר. האניה שברקע מטוגלת להכיל 600 איש.

עם הקארביניירי
בעת ביקורה בקריית-הותיקן עוררה יהודית את התפעלות השוטרים, שלא שכחו לבקש ראויות לרוב, שנחוו, כמובן.

עם סטודנטיים
ביום הסטודנטים ברומא, נקלעה יהודית לחברת סטודנטים חוגגים, שחבשו כובעי פקולסות, הצטלמה על רקע עינות רומא.

עם ראשי העיר
מלכת המיס בקבלת הפנים הרשמית של עיריית רומא, מחליפה רשמיים עם סגן ראש העיר (מיין). כמסמאלה מנהל לשכת ראש העיר.

מלכת המיס עם משלחת ניע לגאנה, בעת ביקורה ב' שני הצדדים, שטיפרו מחוץ לגבולות המדינה.

התחייבה לשלם לו סכום של מאה לירות המורת הרגום מחוה של הסופר הצ'כי אנון אורין קיש. טלע המחלוקת: תיאור הוונות במחזה טוני גרדום נוסעת לשמים.

אנון אורין קיש, שמת לפני 10 שנים, היה ידוע כסופר שלא כתב מעולם על דבר שלא ניסה אותו בעצמו. חיבה מיוחדת הייתה לו לעולם הזונות, וידידותיו הנאמנות ביותר של ההומוריסט היהודי, היו שוכנות רובע הזונות של פראג.

גירוי בפריז/מח. נארה שאן, שהציגה כבר בהצלחה את מחזהו של קיש, הכובסת, החליטה בעקבות הצלחתה הראשונה להסוך מחזה נוסף של אותו מחזאי למחזה יחיד. אחרי ששמעה בקול ישראל את סידור הכרטיסים שורגם ועודו בכדי דב קחסטלר, מנתה אליו, בקשה שיתרגם עבורה את טוני גרדום נוסעת לשמים, תמורת תשלום של מאתי לירות.

כעבור חודש שלח קחסטלר, העובד כפ"קיד במשרד ירושלמי, את הרגום המחזה הלירי, הדומה מעט ללילות קביריה, לבימה של נארה שאן. "הודעתי כאשר ראיתי מה הוא עשה לזונות שבמחזה, ולהי המיוחד שלהן", סיפרה השבוע השחקנית. "ראיתי מיד שלאיש אין מושג כלל בטה המדובר, כל אדם שהי כפראג, וגם זה שלא היה לו כל ענין עם עולם הזונות, הכיר אותן ואת ההי שלהן".

החוד המקומות במחזה אומרת טוני הוונות: "מה ושמ אני צריכה לקנות קומביניזון חדש ממש עם תחרים, לכניגוריה, הרי אני בתור זונה לא יכולה ללכת במלנל". קחסטלר לא התגרה, הרגם את המשפט המ"סובך בפשטות רבה: "כשהולכים לעשות קניות של איות כובע או חולצה, הרי אי אפשר להתהלך בפיג'מה". בכל מקום שהי סיעו במחזה גרביהרשת, סמלן המסתרי של הזונות, הרגם קחסטלר את הטכסט בפשטות לגרבי משי.

הוכחה משפטית. נארה כתבה מיד לקחסטלר כי הרגום אינו נכון, שונה מ"הות המחזה, ולפיכך אינה יכולה להשתמש בו. לאור כל זה אני רואה את עצמי הפשית מכל התחייבות לתשלום עבור התרגום הזה". סיימה השחקנית, קיחה כי בכך חיסלה את הפרשה, מנתה אל מתרגם אחר. אולם כעבור ימים מספר הופתעה נארה לקבל מכתב נמרץ, שאמר עליה להשתמש במ"סזה בלי רשות המתרגם. אל המכתב היתה מצורפת הנמנה לבית המשפט.

כישובה הראשונה של בית המשפט הציץ השופט פשרה ותשלום הסכום. נארה הסכימה לשלם סכום של כ-20 לירות, שהוא המחיר עבור העתקה במכונה לפי מספר הדפים. קחסטלר טרב. "זו עבודה אמנותית", טען, "ובשביל אמנות משלמים אחרת". נארה צחקת בקול: "זו אמנות זוי". השופט דחה את המשך המשפט, תבע הוכחות. "אנשי להם הצגה כנאת בבית המשפט שהם היו מוכרחים להשתכנע שהאיש הזה לא הכיר מעולם את הוונות של פראג". הבטיחה נארה. "זה די ברור, לפחות לפי דעתי, שאדם אשר אין לו מושג באיורו ובתכנון של מחזה, ובכל המדובר בו, לא יקח על עצמו תרגום של מחזה כזה. ועוד ישנן שזו אמנות, וביותר כשהמדובר הוא במחזה כה נהדר, כסוני גרדום נוסעת לשמים". סיכמה נארה את דעתה שלה על כל הענין.

תזכיר

מ"ס, מ"ס ופרסום

"דיעה מופצצת נוספת שפורסמה יותר לצרכי בחירות, בדומה לפרסום הרע" שני סביב הכור האטומי הנסיוני: גילוי גרם חיוני, העשוי לשנות את סיכויי התח" מתחולת של אילת במידה קיצונית", כך ניבאה תצפית העולם הזה (1128) לפני שבועיים והוסיפה כעבור שבוע (העולם הזה 1129): "לפי מחקרו (של יהודי קנדי) עובר עורך של מים מתוקים לכל אורך השבר בערבה... נסיון שאיבה ראשון... ייערך השבוע בדרום הרחוק". השבוע יצאו עתונות הערב בהוצאה מיוחדת, הודיעו בכותרות רעשניות כי מצאו מים מתוקים בדרום הקרבה, דבר שיטנה באופן קיצוני את יכולת החליטה של אילת... פרשת קרה, שהגד הצ'כובי שלה נותח בשבוע שעבר עלידי העולם הזה (1129), הובאה לראשונה לכנסת על ידי ח"כ הצ"כ ישראל רוקח, שהצטרף להאשמות העולם הזה, הגיש ברוח זו שאילת חא לכנסת.

דליה האמינו או לא, היא אם לשני ילדים. אין טכנה שיפנו אחריה ראשים ברחוב, או ישרקו בצורה מעליבה.

עדנה גבוהה ותמירה מאד, בעלת הר"פעה ביישנית, היא מייצגת את הטיפוס השקט יותר של עם הדוגמניות.

בתצוגה חגיג'ת הבשיל השבוע יבול חדש

בית ספר

עם, בשכבר הימים, חלמו ילדות להיות מורות, גננות, אחיות, מוכרות לבוס עשיר ויפה, או כוכבות קולנוע. הן עדיין חולמות להיות כוכבות קולנוע, אולם מגיעות במוקדם או במאוחר למסקנה ההגיונית שהוליבוד היא בקליפורניה, ארצות הברית ורוול הוא, בכל זאת, ברחוב דינגרופ, תל-אביב. הן רוצות להיות דוגמניות.

זהו, כמובן, אמצעי — לא מטרה. שלב בסולם החברתי החדש. הסיכויים הם שלעור לא תינשא לבנו של הרשתן עשיר אם את מקוה חמודה במשרד-ביטוח. אם את דוגמנית — הסיכויים הם לטובתך. עד לפני שנים מספר, אפשר היה למנות בישראל את הדוגמניות על אצבעות ידי אחת. בראשן עמדה חנה קליין, האשה הבוגרת, בעלת המראה האצילי. הן היו מדגימות

מאת רותי וורד

פרחת ושמלות שלאחר הצנע. הן היו ברובן בוגרות, והשפה המדוברת ביניהן היתה גרמנית בניב צ'כי או הונגרי. הן לא היו מטרה לקנאתן של נערות, לרכילות בקנה מידה גדול. הן לא הסעירו. בהדרגה הלך ונוצר מעמד חדש. נערות צעירות יותר, שהשתתפו בתחרויות יופי, או שכתם החליטו שוהי דרך טובה ומהירה להתבלט ולהשיג את המותרות אליהן נכסו — החלו בולטות בשמי הדוגמנות. הן השתייכו ללגיון הנערות ההדורות, ארוכות הרגלים והדקיקות, הלבושות בהידור מטרפה, התלויות על זרועם של בני-לחייה מצי ליחים.

לכל תקופה, היו נערותיה שיופיהן היה רכושן היחיד. המלחמה וטורי-הרכילות גר"מו לכך שנערות-הזוהר הן כיום פופולאריות כל-כך. הן נראות במיטב המסעדות, במועדוני הלילה, במקומות הנופש, בחברת גברים הנפרדים בקלות מכספם (גם מנשור תיהם, לפעמים). וגברים, כידוע, אוהבים להיראות בחברת נערות יפות. ולהיראות בחברת דוגמניות — זוהי, בתל-אביב, אופי נה. טעם טוב. שם טוב.

אי בית-הזוהר

אפשר לראותן ברוב ביום ששי בצהריים, למשל, לבושות בשמלות הי פשוטות אך ההדורות ביותר, הנקיות והמ"גוהצות ביותר. חוק בלתי-כתוב מחייב שכל אחת תופיע עם הבילה הנושאת שם חנות-הכבשה מטויימת. זה עתה רכשה משהו, אתם מבינים.

הן יושבות בקבוצות, מטופחות, מצר"בעות, מחליפות, לא כל כך בשקט, רכילות הדוית, צוחקות בקול קצת רם מדי. מפרי"חות מלים אנגליות ו/או צרפתיות. במוקדם או במאוחר, מצטרף אליהן גבר אחד או שניים, שכל תפקידו במעמד הוא להעריך אותן. נקבעת תוכנית לליל שישי. הן קמות ומתפצלות בשעה אחת צהריים. הולכות לבריכה ומנקרות עיני כל בביקני שלהן. בשנתיים האחרונות נידלדלה שורת הדוגמניות ממדרגה ראשונה, ויחד עם זאת גבר הביקוש לדוגמניות לא רק בשטח האופנה, אלא אף בשטח הפירסום. דבר שנתן לבר"כוכבא שור, איש רדיו ועיתונאי בדימוס, להקים את סוכנות אורעל לדוגמניות, לדאוג להן לעבודה, ולסווג אותן. דוגמניות סוג א' כמעט וכבר אולו בשוק. היה צורך בהן קמת דור חדש של דוגמניות. אגב, דוגמנית, ולו גם הטובה ביותר, איננה יכולה להתקיים אך ורק מדוגמנות. כולן עובדות, פרט לכן, גם בעבודה קבועה.

כיום נשארה אילנה רובינא המלכה הי בלתי-מעוררת של הדוגמניות בארץ. למ"רות שלמדה את מקצועה באיטליה, אין אילנה הדקה והאצילית מאייגת את מעמד הדוגמניות. אילנה היא תושבת בסיית. יידיה הם בעיקר שחקנים או עתונאים. בשעות היום אפשר לראות במבנסי גינס דהויים (עם פתח מלפנים), חולצת טריקה, סנדלים, ופנים נקיים מאיפור. אולם על המסלול מר"פיעה אילנה שונה לחלוטין: הדורה להפליא מאופרת בדיסקרטיות, מחתיכת בעיניה הכחו"

הפינאליה

בסיום הקורס נער"כה תצוגת אופנה. לא כל הנערות עמדו על הרמה הנדרשת

לוח בלבד. היא מקצועית, קריירה ועייליה.

למכונות, דוגמניות יפה

מה קרה, בעצם, לדוגמניות החתיקות? יציבה פאר נמצאת אי-שם בארגנטיינה, או שמא בכרואזיל?

סוגיה התמירה, שהפריכה את המימרה המפורסמת של דורותי פארק, שגברים אי"נס עוגבים על נערות ממושקפות — נשואה מזה שנה באושר, עד היום הזה, לחרשתן עשיר. היא פרשה מן המקצוע.

חנה קליין היגרה לקנדה. רינה וייס, שהיתה אחת הדוגמניות הטו"בות והוהדרות ביותר, מסתפקת, ברצון רב, בתואר גברת יעקובסון. היא מאושרת מאד, מצפה ליעקובסון קטן.

קטי רודרמטמור החליטה שמוטב לשבת באולם תצוגות, לא לצעוד. לבקרי, לא להיות מבוקרת. היא כעת עתונאית-אופנה ועסוקה בפיתוח מסמור קטן.

השורות, כאמור, נידלדלו. קם, אמנם, אחד ריהן דור חדש של דוגמניות שהיו קודם לכן בדרגה נמוכה יותר. הן החלו מופיעות יותר, קיבלו מעמד גבוה יותר. אולם זה לא הספיק. הביקוש, אומר בר-כוכבא שור, הולך וגדל. ישנה עונת-תיירות מוצלחת, ויש תצוגות, וכל חברה רוצה לפרסם כעת את הסירים שלה, היין שלה או המכונת שלה, דווקא עם דוגמנית יפה. ואין מספיק.

או למה שלא יפתחו קורס לדוגמניות? אורעל שכרה את אולם רונן ברחוב אבן גבירול, מדריכות טובות כנדיה בראון הצר"פתיה, שראתה כי טוב בתל-אביב והחליטה להישאר, ורדה כהן, עדינה ומאופקת כמרצה על אופנה, דיאסה והגינינה, וחנה סגל — איפור.

מועמדות לא חסרו. המחיר — 150 ל"י לקורס של חודשיים, פעמיים בשבוע — לא הרתיע אותן. הן החליטו לעשות דברים לעצמן.

לא מזיק

ריכוכבא וכל המדריכות, כל אחת לתור וכולן ביחד — הכטיחו לי שאין

רוב יצירתו האהודה של רוסיני, אודות פיי גארו הערמומי המשיא את רוזינה היפה לרוזן המאוהב, למרות האינטיגות המסובכת של אפטרופסה — יצא שטוח, ממושך ולעתים אף משעמם.

מאחורי הקלעים

דרך כל גוב

הבמאי שמואל בונים והתפאורן ארנון אדיר לא יצטרפו לחברת עשור. המוקמת על-ידי עובדיה הבכירים לשעבר של חזרת העשור לשם אירגון פסטיבלים ותערוכות — זוהי אחת התוצאות הראשונות של פירסומי העיתונות על דרך הקמתה של חברה זו ... **פרשת מרדכי קידר** נכללה בי רגע האחרון בתוכניתו החנושה של תיאטרון סמבטיון, השד יודע, בפומון תיבת המדינה: "עניין קידר וכל אשר היה / לימדונו לקח ושיעור דגול: / סוף כל גוב אולי הוא לתלייה, / אך תחילתו — שליחות רשמית לחו"ל" ... **"עין כמונים"**, מחזהו של אפריים קישון, שהיה מונח בשעתו בתיקי התיאטרון הקאמרי, הוחזר השבוע למחברו גם על-ידי חזרת הרפרטואר של תיאטרון הבימה. קישון טוען כי בסיפורו של מח זה, אודות מנהיג מדיני ישיש, המחליט להתרחק כביכול מהפוליטיקה ולפרוש לכפר נידה, לא התכוון כלל לביגיי, אולם הכל חוששים להציגו, שמא יתפרש על-ידי צופיו כסאטירה על שדה-בוקר ... **להקה** **כאטירית** ישראלית נוספת תקום כנראה בקרוב — על כל פנים, זוהי תכלית הפעור לות-שמאחורי-הקלעים שמנהל עתה המנהל האדמיניסטרטיבי של הבימה אריה הרצברג, המתנגע כנראה אל השנים הטובות שבילה כמפקדה ומקימה של להקת הנח"ל לשעבר ... **"התיאטרון הקאמרי"** לא יקים ערב מוקדש לשנת-המאה להולדתו של שלום עליכם, כפי שנתבקש על-ידי משרד החינוך והתרבות, כתוצאה ממכתב ששיגר לתיאטרון חתנו ומתרגמו של שלום-עליכם, יהודה דב ברקוביץ. ברקוביץ אסר בתכלית האיסור על התיאטרון להעלות משהו של שלום עליכם על הבמה, ותוך כדי כך הביט אחר רה בועם על כמה איש-תיאטרון ישראליים שקילקלו, לדעתו, את יצירותיו של שלום עליכם בהעלותם אותן על הבמה. "הם", כתב ברקוביץ בחימה שפוכה, "טיפלו בזה בלי ידיעתי, ועדיין לא באו על עונשם רק משום שהייתו עסוק עד עכשיו ולא היה לי פנאי, וגם לא חשב לספל בטינופת של בית רבן זו" ... **ילדי ישראל** ערכו שבוע האחרון הסתערו-תרבותי על התיאטרונים, כי מטרה להתקבל כשחקנים למרות גילם הצי עיר. חלק מן ההתקפה כחן כלפי הבחינות לשחקנים שערך התיאטרון הקאמרי, בהן התייצבו בין השאר ילדים בני שלוש-עשרה, שדיקלמו שירים שונים, או סיפרו בדיחות באנגלית ובאידיש. אחד הנבנתים התעקש כי עליו לבצע את הקטע שלו על-גבי ספה. לכן פתחו למענו את המסך, ובישיבתו בטרקלינה של נורה, השמיע הרוצה-להיות-שחקן בקול נרגש את דברי ריצ'ארד השלישי הבוחנים התאפקו בקושי מפרץ-צחוק קולני ... **זאילו** "הכימה" נתקבל השבוע מכי תב מנער בן ראשון-לציון, המפרט את כשי רוגותיו, מודיע כי "אני שיחקתי כבר כמה תפקידים ראשיים, לא זוכר איזה", ומסיים בהבעת תקחה כי יתקבל לתיאטרון ואז יר כל לפרנס את הוריו, שמצבם הכלכלי קשה, ולהיות "שחקן מפורסם כמו חנה רובינא, ישה חפץ ומישה אשרוב".

תהליך

הצגות

● **העצים מתים זקופים** (הבימה) — ראה לעיל.

קונצרטים

● **רביעיית בודאפשט** (בית הבי מוה, יום א') — אחו האנסמבלים הטובים בעולם למוסיקה קאמרית, בתוכנית של הי יצירות הקאמריות המקובלות ביותר.

תערוכות

● **מארסל יאנקו** (ביתן הלנה רוביני שטיין) — שיחזור דרכו האמנותית של הי אמן הישראלי שהיה בנעוריו מיוצרי תנועת הדאדא. בתמונות שנאספו מכל העולם, פרט לארץ מולדתו של הצייר, רומניה.

בידור

● **בגל קצר** (מיתדון התיאטרון) — סאטירה פוליטית חריפה, ראשונה בהעזתה בישראל.

תיאטרון

העצים מתים זקופים

העצים מתים זקופים (הבימה) הוא מלודרמה תמימה, שהיה נעים יותר לראותה אילמלא הועלתה על הבמה במין ארשת חשיבות יתירה, תוך גיוס להקת-אמנים מכיר בדת-מדי, המעלים את ההיריהור האפיקורסי, כי כל העניין כולו איננו אלא ברחוזים. הטעות העיקרית היא של הבמאי יוסף שן, אשר מורגש היטב כי הוא הניך האס-כולה הרוסית המכובדת והכבדה. אף כי עבודתו היא נקייה ומקצועית, הרי חיפושיו החטטני אחרי מצבים פסיכולוגיים ותהומות נפש, תחת בניינה של הצגת-ראווה קלילה, כפי שמחייבת לפחות המערכה הראשונה, גרמו לניפוח הבלון עד קרוב להתפוצצותו. אם בכל זאת לא התפוצץ הבלון, הרי זה בעיקר הודות לחינניותה של חנה רובינא, בתפקיד הסבתא הישישה והגאה שלא הוגזם במאומה, והודות לשמעון פינקל בתפקיד הסבא, שהצליח להפתיע בכך שלא ייחס לעצמו את החשיבות הרגילה. כתוצאה מכך, הגיש תפקיד טראגי-קומי מאוזן יפה. להצלחה פחותה בתפקידיהם זכו רפאל קלצקיני, שניסה להיות צעיר בעשרים שנה מגילו האמיתי והצליח רק לא להיות הוא, ודינה דורון-פסקין, שחינניותה לא כיפרה על העשייה התיאטרונית שביצעה בלי-הרף מ- תוך קולה.

הקהל, העיף במקצת מן המחזות החטט-ניים-פסיכולוגיים שהועלו על הבמה בשפע אדיר בשנים האחרונות, היה עשוי לאהוב הצגת זו על תמימותה ופשוטותה, אילו רק הוגשה לו ללא חטטנות פסיכולוגית.

ערבי קריעה

הסירוב (ערבי קריאה בתיאטרון הקאמרי) הוא מחזה הלוקה בחולשה האופיינית למחזות ישראלים רבים: הוא מתחיל מתוך כוונות טובות, נמשך תוך הסתבכות המור בילה לסיום שהוא נקודתו החלשה ביותר.

גיבורו של יהודה האזרחי הוא איש הי מדע ד"ר אריאל רבינא (משה אשרוב), ש- פקיד ממלתי בכיר (שרגא פרידמן) מציע לו טלפונים, לקבל על עצמו משרה של מנהל משרד הבינוי והייצור, ומקחה להשי- תיק בצורה זאת את הביקורת הנמרצת שמתח המדען על פעולות משרדו. ד"ר רבי נא מקבל את המינוי.

קשה לטעון כראוי את המחזה משום צורת-הצגתו כערב קריאה, כשהשחקנים מר- כנים רק למחצה ונושאים בידיהם את המה זה המודפס. רק מחזות ממדרגה ראשונה, זה מלה שלהם הוא זה, יכולים לעבור, פחות או יותר בשלום, מבחן כה אכזרי. בי מחזות בינוניים — בין שהם קצת למעלה מזה ובין שהם קצת למטה מזה — הרי צורת הצגה כזו מדגישה בהכרח, כמו בזכו- כית מגדלת, כל פגם שיש בהם, בעוד ש- הצגה מלאה יכולה לתת חיפוי לכמה מ- תסרוגותיהם. התיאטרון הקאמרי חיב איפוא להחליט סוף-סוף, אילו מחזות מקוריים ראויים לעלות על במתו ואילו ראויים לגני- זה גמורה.

ערבי הקריאה הם השיטה הגאונית ביותר לקריעה סופית ומוחלטת של המחזה הי מקורי.

אופרה

גילוח שטוח

הספר מסביליה (האופרה הישראלית) הוא סיבוב אמין נוסף של האופרה נגד שני אויביה: הדיקציה של השפה העברית ואמנות-המשחק. התוצאה במקרה הטוב ביר- תר: הפסד בכבוד.

האופרה של גיאוקינו רוסיני נכתבה ב-13 יום, תוך גניבה חופשית מיצירות הזולת ואף מיצירות קודמות של עצמו. כשהוצגה לראשונה לפני 133 שנה, אי-אפשר היה להבין מלה מן המושר על הבמה בגלל קריאות-הבזו של הקהל. השבוע היה הקהל שקט ומונמט יותר, אך למרות זאת עדיין אי-אפשר היה להבין מלה מן הטקסט (שגר- לח למען הקיצור). כי האורחת הנורה, מא- רלין טיילר, ששרה באיטלקית, והזמרים המקומיים ששרו במשהו הדומה לעברית, השתנו לפחות בנקודה אחת: איש ואשה מהם לא שר בצורה שאיפשרה הבנה לאוזן העברית.

מלבד טיילר, אשר שירתה לא הצטיינה הפעם במיוחד, עשה רק עמנואל מנקס (בתפקיד באטליו) ניסיון רציני לשחק את תפקידו. האחרים הסתפקו בשירה — בינר- ית, לרוב, אף שכמה קטעים עלו יפה, הרי

יותר בריא יותר צעיר בעזרת התכשיר הדיאטטי החדש

טוני רויאל

מכיל "מזון מלכות" (גיליה רויאל)

"SEX APPEAL 60" האמצעי האידיאלי לגבר ולאשה

להשיג בבתי מרקחת ובבימ"ס לתמרוקים

המפיץ הכללי: תל-אביב, טל. 64340, ת"ד 1533

חכימי!

קובס חהיר חלבין חזהיר

טוני

מוצר טוב יותר באריזה נוחה יותר

תוצרת: דשנים וחמרים כימיים בע"מ, חיפה

שלוש פנים לדוגמנית האלמונית שנבחרה לגלם את תפקיד אנה פראנק בקולנוע ריקוד הבטן של מילי

יומנה של אנה. למרות שאינה מדברת צרפתית, אותה למדה בבית הספר הגבוה, היא מבינה שפה זאת. אולם הכרטיס לתיאטרון נשאר שמור בארנק. היא לא הגיעה מעולם לתיאטרון. בלילה בו התכוננה לראות את המחזה, נקראה להוליבוך לשחק בעצמה את תפקיד אנה.

“לא שיחקתי קודם מעולם”, סיפרה היא, “אולם זה לא היה קשה במיוחד עבורי, למרות שבמשפחתנו איש לא היה שחקן, באיזה דור שהוא. אני חושבת שהבנתי את התפקיד כמיטב יכולתי. שמעתי עתה, בסיוור באירופה, כי מאשימים את גוסטי הובר, השחקנית המשחקת את אמי בכרס, בכך שהיתה נאצית. אני יודעת רק שהיא היתה אורחית אוסטרית וכי נישאה ב-1945 לקצין אמריקאי והיגרה לארצות הברית ו” טוהרה מנאציזם. אינני חושבת שמישהו היה ממלא תפקיד זה יותר טוב ממנה.”

מילי הפכה בידלילה לכוכבת, אולם היא טרם הסתגלה למנהגים ולגיגונים הנלווים למעמד זה. היא מוסיפה ללבוש תמיד חולצות צנועות ובלתי צבעוניות, אינה צובעת את שפתיה או ציפורני אצבעותיה, אינה מצהירה הצהרות מרעישות ואינה מספרת סיפורים סנסציוניים.

כאשר נשאלה לדעתה על הסיפור שהופיע לאחרונה בעיתונים, על רומן האהבים ה” מתרחש כביכול בינה לבין הכוכב הצעיר של הטרט כפיה, דין סטוקול, אמרה היא: “אני בקושי מכירה אותו.”

אפגוש ארבע נערות דומות בדיוק ל” אמי רה היא, בכוססה את ציפורניה. “הייתי מופתעת כשראיתי שכל אחת מהן היא טי פוס שונה. לא תיארתי לי שאנה פראנק יכולה להופיע בכל כך הרבה פנים.”

היא שרה עמן את שיר חג התנועה מתוך הסרט, היא ביקרה בירושלים, בנצרת ובי חיפה, קנתה חולצות רקמה תימנית בויצ”ו וכמה מתנות לאחיותיה במשכית, נטעה שיה שושנים על שם אנה פראנק בירושלים, ו” שוחחה במוסד”נוער עם נערים עולים, ש” התפלאו כיצד יכולה נערה כמוה, חסרת תר” דעה יהודית ושאינה מתמצאת בדיוק בפר” שת השואה, לגלם את תפקידה של אנה.

”הייתי מאוד צעירה בתקופת המלחמה”, כאילו התנצלה, “לא ידעתי הרבה ממה ש” קורה בארופה. כל מה שידעתי הוא שאבא משרת כרכיובל באינה ושאמא אמרה לי: הכתבי מכתבים לאבא כי הוא מתגעגע אליך.” היא אפילו לא ראתה את אנה פראנק מוצגת על הבמה. רק משהוצע לה התפקיד, קראה את היום, את התסריט וק” צת חומר רדקע להבנת הסרט. עם כל זאת, היא הצליחה לגלם את התפקיד כאילו היא עצמה עברה את כל מה שעבר על אנה פראנק, כפי שציננה הביקורת על סרטה.

★ ★ ★
עיסה בארץ הפלאות

מ ידי אינה יודעת עדין בדיוק מה אירע לה. היא פקחית בהרבה מעל ל”

הצלמים היו מוכנים. חצי תריסר נערי חמד ונערות זוהר, המוחזקים רק למטרה זו על ידי מספר עתונים, נדחקו אל מחיצת מילי, הכריחו אותה ללחוץ יד, לחתום, ל” חייך. למחרת הופיעו בעתונים תמונותיהם בחברתה, כשמחתן מתנוססת הכותרת: “סופרנו מראיין את מילי פרקינס” או “סופ” רנו בשיחה לבבית עם מילי פרקינס.”

הגדיל לעשות אחד הצלמים. הוא הגיע באחרון למסערת שדה התעופה. האורחים כבר עמדו לעזוב, ומילי סיימה את הצלומיה עם נערי החמד. הצלם, שהבין כי החמיץ סידרת הצלמים חשובה, לא יכול היה ל” לוח זאת לעצמו. “מה היה? מה היה?” הת” עניין אצל חבריו הצלמים. “כשהיא ירדה מהמטוס — היא רקדה ריקוד”בטן”, מתחו אותו הצלמים. הצלם האומלל כמעט ונחנק, אולם הוא לא התבלבל.

“גברת פראנק”, פנה הוא אל מילי פר” קינס, “אני לא הייתי פה. אולי את מוכנה לרקוד עוד פעם ריקוד”בטן”?”

★ ★ ★
הרבה פנים לאנה פראנק

מילי לוקחת בחנות משכית, חולצה רקומה כאחת מ” תוך המתנות שמרכשה בארץ עבור ארבע בחולצות הרקמה התימניות הסגוניות.

מילי נוחנת אוטוגרפים למעריצים שצבאו עליה, בי הגיעה השבוע לשדה התעופה בלוד. בי תמונה היא נראית שעה שהיא חותמת על תמונתה עבור נערה נכה.

מילי נוחנת אוטוגרפים למעריצים שצבאו עליה, בי הגיעה השבוע לשדה התעופה בלוד. בי תמונה היא נראית שעה שהיא חותמת על תמונתה עבור נערה נכה.

עוד תשעה קילומטר

חוסר-התמצאות מפתיע גילה בשבוע ש- עבר ראש הממשלה דוד בן-גוריון בעת ביקורו, הראשון מאז הקמת המדינה, בכפר הערבי בקה אל גבייה. בעת נאומו, כשניסה להצדיק את הממשל הצבאי, הצהיר ביגיו: "אנו נמצאים במצור. אי אפשר ללכת מבקת אל גבייה עשרה קילומטר מבלי להיתפס על ידי הירדנים... רק אחרי הנאום הסבו את תשומת ליבו כי הכפר אינו נמצא במרחק עשרה קילומטר מהגבול אלא חצי קילומטר בלבד... ביום המישי שעבר הופיעה בדבר ידיעה מפורטת על ביקורה של שרת-החוק גולדה מאיר בארגנטנה. בכתבה נמסר בפירוט מי היה בין מקבלי פניה. אולם שרת-החוק הגיעה לארגנטנה יום אחרי פרסום הכתבה בדבר. בגלל תקלה במטוס נאלץ מטוסה של גולדה לחנות ב" אפריקה המערבית והיא הגיעה לארגנטנה באיחור של 19 שעות. דבר שדבר לא יכול היה לדעת... את נקמתם בעמדת הארץ בקשר לשביתת הסטודנטים, ואת אישביעות רצונם ממאמרו של עורכו ג'רשום שוקן, הביעו תלמידי האוניברסיטה בדרך מקורית משהם. שעה שמשלחת סטודנטים התקבלה על ידי ראשיה-הממשלה, שרפו חבריהם בתוך את גלינות הארץ. ליד את השריפה בקרי אות: "חוקן לשרוקן!". באחת מהר- צאותיו של הפרופסור ישעיהו ליבוביץ' באוניברסיטה העברית, התקלקל לפתע פנסו הקסם בו רצה הפרופסור להדגים משהו לתלמידיו. ליבוביץ' הביע את זעמו בקריאה:

הלליאגרוף ברקוביץ * איד' הסביר לילד?

דבר כזה יכול לקרות רק במדינה שהיא פילגש נרצעת ליהדות ארצות-הברית... נינה דיינור, בתו של רופא-הנשים הי גודע פרופסור יוסף אשרמן ורעייתו של הסופר ק. (בית הבובות) צ'טניק, ידועה בתור מארחת יוצאת מגדר הרגיל, הנוהגת לארח בביתה אישים מחוגים רבים. באחת ההודמוניות, כאשר ביתה היה גודש אור- חים, לא נמצא מקום ישיבה עבור ישראל כרמל, שופט שלום, ויושבי-ראש בית המשפט העירוני בתל-אביב. כרמל לא הת- ביש, התישב על השטיח. העירה לו נינה על כך: "גו, אם ככה או אתה יכול להצ- טרף כבר למעודון". כעבור ימים מספר, במסיבה שנערכה לרגל יום העצמאות, פגש שופט נכבד אחר את הפרופסור אשרמן וביקש אותו: "הייתי רוצה גם אני להצטרף למעודון". "לאיזה מעודון?" תמה אשרמן, "לזה של הנגיקולוגים?" לא, לזה ששם יושבים על הצפה", הסביר השופט. הת- ברר כי אחרי הערתה של נינה דיינור לשופט כרמל, פשטה המעלה בין השופטים כי קיים איזה מעודון סודי שם יושבים שופטים על הארץ... בעת סיורו באיילת, ביקר ראש ממשלת צרפת לשעבר, ג' מוללה, גם במעודון סוף-העולם, יחד עם שמעון פרס וראש העיר הנרץ ננר. תיירים מצרפת, שביקרו במעודון, מיהרו להוציא ממולה אוטוגראפים. אמרו הם: "ב צרפת לא יכולנו להתקרב למרחק של קי-

אסונות

מוות בונק-אאוס

קהל הצופים באולם בית-הפועל געש. מה זה? זוהי תחרות בוכס או הצגת תי- אטרון? אחד הצופים קם, ניסה להרגיע את הצועקים. "עזבו אותם, הם שניהם פולנים ומרחמים אחד על השני. הם לא ירביצו חוק". 300 אוהדי האגרוף המושבעים, ששק- עתו של הענף בזמן האחרון לא הרתיעה אותם. באו לבית הפועל בתל-אביב בערב שבת, לחזות באליפות למתאגרפים מדרגה ב'. שישה קרבות נערכו עד לאותו קרב במשקל נוצה, בין משה פרנקל ממכבי תל- אביב ויעקוב ברקוביץ מהפועל. אלה מן הצופים, שבאו לראות באותו ערב אגרוף משובה, אוכזבו מאד. רוב המתאגרפים היו טירונים פחות או יותר, לא גילו תכסיסים מרהיבים בין החבלים, החליפו ביניהם מכות חלשות. רק מעטים מכין המשתתפים היו בעלי נסיון בזירת האגרוף. ביניהם היה גם יעקוב ברקוביץ (29).

אדם נגרע פתאום. כשעלו לזירה שני המתאגרפים הגוצים, שמשקל כל אחד מהם היה כ-55 קילו, התכוון הקהל להמשך הערב השגרת. ואמנם שני המתאגרפים הח- ליפו ביניהם מהלומות חלשות, זכו במספר נקודות שווה. כך נמשך הקרב עד לסיבוב השלישי. לקהל, שבא כרגיל לראות דם, נמאסו הליטופים ההרדיים, ומקהלה גדולה החלה לעודד את ווג המתאגרפים. לפתע שלח פרנקל את ידו השמאלית במכה ארוכה, שכוחה ישר אל סנטרו של ברקוביץ. ראשו של ברקוביץ נזרק בתנופה חזקה לאחור, ידיו נשמטו והוא נפל על גבו כמו עץ שנגדע פתאום. החלק הראשון של גופו שהגיע לקרקע היה הראש. הוא נחבט בעורפו בקרשי הזירה, נשאר שוכב ללא תנועה.

שופט הזירה הבינלאומי, ארתור קופר- שטיין, קבע ללא היסוס כי פרנקל ניצח בונק-אאוס טכני. "זה נראה לנו די מור", הודה אחר כך אחד משופטי הנקודות, בועז רסגר, חבר מרכז הפועל וראש משלחת האגרוף שביקרה לפני כשנתיים באנגליה. "היינו משוכנעים כי אם משהו ישג בקרב זה נצחון, יהיה זה רק לפי נקודות. לא תארנו לעצמנו כי עלול להיות גוק-אאוס". המות הנכבד. הכרוז כבר עמד להכ- ריז על הקרב בא, אולם עצר בו, כאשר נוכח כי המתאגרף שנוצה נשאר שוכב על הקרקע. רופא התחרות ומאמן שחשו אליו, גילו מיד כי האיש איבד את הכרתו. הוא הורד מן הבמה אל חדר המזכירות, וחבריו מיהרו, לפי דרישת הרופא, להזעיק את הי- אמבולנס. היה חשש שברקוביץ לקה בזע- זועימות קשה.

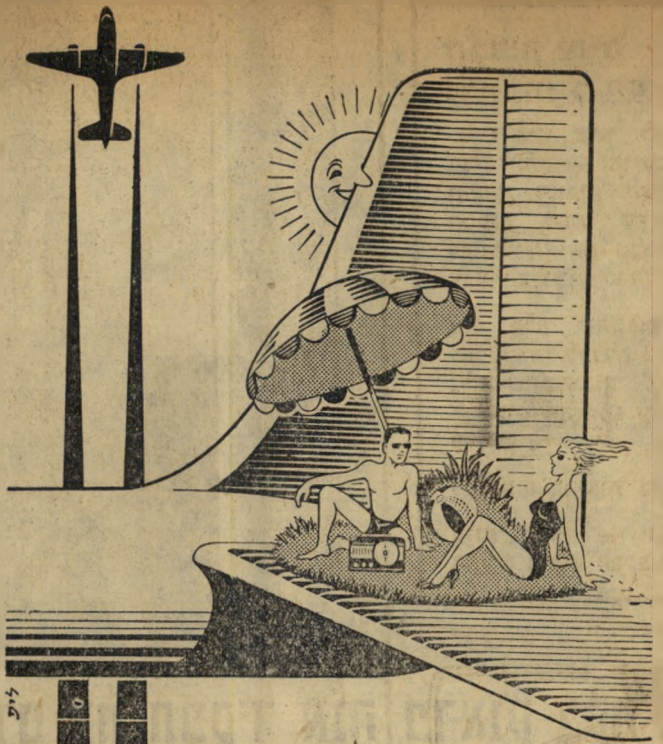
קרוב לשעה חלפה עד אשר הובל הפצוע לבית-החולים הדסה. שם נקבע כי הוא סובל משטף-דם בראשו וזקוק מיד לניתוח. הוא הועבר לבית-החולים בילינסון אולם דבר כבר לא יכול היה להושיעו. שעות מספר אחרי-כן מת מבלי שחזרה אליו הכרתו. "לו היו שואלים אותו, בודאי לא היה בוחר במות אחר", סיפרו חבריו הקרובים, כולם עולים חדשים מפולין.

מעולם לפני-כן לא ניתנה לברקוביץ האפשרות לבחור את דרך חייו. עד גיל תשע התנהלו חייו כרגיל. פרצה המלחמה. באחת המציות שערכו הנאצים, חוסלו אמו ושתי אחיותיו ויעקוב עם אביו דוד בודו על פני פולין וגרמניה.

מחלה ללא תרופה. בצבא הפולני, בו שירת לאחר המלחמה, חלה ברקוביץ לראשונה במחלת האגרוף. ארבע שנים שרת בצבא, התעתד להמשיך בשרות-קבע ארוך, אולם אביו התנגד בכל תוקף. מספיק היה לי עם האנטישמיות, היה חוזר ואומר, גם אני.

יעקוב עלה ארצה לפני כשנה וחצי, הת- גורר ארבעה חודשים אצל קרובתו היחידה, הודיה זורה פרימן בבני-ברק. הפך אלילו של בנה חיים (13) שהיה נושא בכיסו תמיד את צילומי בן-דודו המתאגרף, מראם ב- גאווה עצומה לחבריו ברחוב ובבית-הספר. ברקוביץ המשיך להתאגרף, זכה בעקבות כך במשרה בתנובה, הפך לאחראי במעודון נוער של מסא"י.

אביו שנשאר עדיין בפולין לא הפסיק לכתוב לי, ביקש שאשכנע את בנו שיחזר להתאגרף, סיפרה השבוע הדודה. עשרות פעמים ביקשתי ממנו והתחננתי שישמע בקול אביו. אבל הוא רק צחק ממני, מה את מבינה בספורט, היה אומר לי בשבת הם באו ואמרו לי שהוא מת, איך אפשר זאת לחיים בני?

ליפ

דחף

לנופש וקייט בגליל

טוס

ארקיע

קוי תעופה בישראל בע"מ

תל-אביב רח. מזאה 42 טל. 5-61662

המינוי -

קיבלת חשבונך, נא פרע אותו בהקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפשר משלוח למינויים המפגרים בתשלומיהם.

בסימן היגול

תצוגת האפנה המסורתית הדגמות לעקרת-הבית וכן בחירת נערת אקמן 1959

באולמי "גיל", רחוב גורדון 34, תל-אביב. ביום ג' 2.6.59 בשעה 16.30 ו-20.30 ביום ד' 3.6.59 בשעה 20.30

נדגים בין היתר:

שמלות הקיץ החדישות, הצאינות, חולצות, בגדיים, "אלמקה", מלבושי שפתיהם, חלוקי בית - DUSTERS ופיו'מות - "BABY-DOLL"

★

הדגמת כלי-בית, מוצרי אמקורי-אמאיל. חידון וסרטון של בנק לאומי לישראל. פרסים לרגלים היפות ביותר מאת "לודו'יה". טעימות המדקים והגלידות המעודנים מנאון. כלי שולחן חרסינה - מוצרי ביחר "נעמן" הדגמת תכשירי הלן קרטיס

★

החלק האמנותי בידי: ש. שרון. תזמורת: פרד האזור כרטיס-כניסה במחיר של 1.400 ל"י בכל החנויות של

א ק מ י

קבלות פנים

נלהבות ל C.D.

C.D. אינו שייך לקורפוס הדיפלומטי — זהו שמו של תהליך הויקוק האמריקני המקנה לשמן עץ הזית „אקסטרה“ את טעמו הוד, צבעו הצלול וערכו הדיאטטי.

אין פלא שהשבוע זכה „אקסטרה“ לקבלת פנים כה נלהבת בהכנסו לרבות מטבחים ובעלותו על אלפי שולחנות.

דיאטה + בריאות במטבחך.

סימן הזהוי — הצוארון האדום בראש הבקבוק.

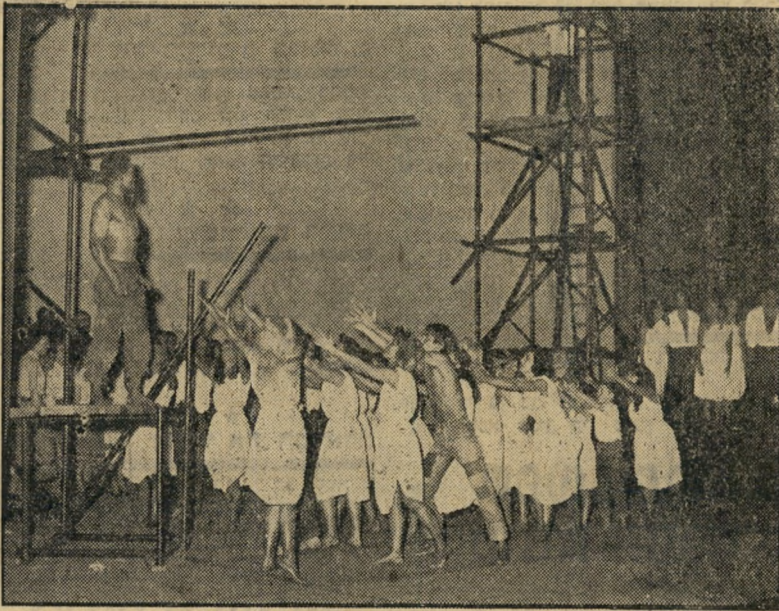

לינדול למלחמה
במקסים, ומלים
זבובים, יתושים
ושאר חרקי הבית

לינדול
משמיד הכל
תוצרת "פז'ניס"

ריקה זראי כ"תחי ישראל" בפאריס
בלי רקדניות ערומות

משה רבנו מוציא את ישראל ממצרים
בגינת ותספורת צרפתית חדישה

לומטר ממנו וכאן אנחנו יושבים אתו על ספה אחת... ח"כ אחדות העבודה יג" אל אלון נסע בליל שבת במיוחד מקיבוץ גינוסר לכנס פעילי מפלגתו בתל-אביב, ש' נועד לסיכום הבחירות להסתדרות. הוא נאלץ לחזור מלעומת שבא, אחרי שביזבו למעלה מחצי שעה בנסיגות להדחק לקול' גוע תל-אביב. הסדרן בפתח לא נכנע גם כאשר משהו צעק: „תן לו להיכנס, זה יגאל אלון.“ השיב הסדרן: „אלון שמלון, אל תבלבלו את המוח!“ תגובתו של האלוף, כשעלה על מכוניתו: „זה כוחם של שני אחוים.“

★ ★ ★

מינוי למפגה ידודתית

בהופיעו באסיפת-עם גדולה בנתניה מטעם קבוצתו הפוליטית החדשה, דיבר עורך-הדין **שמואל מ. (שה) תמיר** בין השאר על בעית הירידה. לאחר שביקר את הירידה אך הסביר את סיבותיה במשטר הקיים, אמר תמיר: „אם יש באולם משהו המוכן להו' דות שלא חשב פעם, הוא או אן משפחתו או ידיו על ירידה מהארץ — שיקום.“ לרגע היתה תדהמה כללית, שאחריה הת' רומם אדם אחד ואחריו עוד אשה מתוך קהל של אלף איש. שאר המאזינים החלו ללעוג להם. להפתעת הכל הגן עליהם תמיר באמרו: „אני מודה לשני הקמים. פסקדין מוחת שהיו מתקבלים על ידי ה' סנהדרין פה אחד לא היו מתבצעים. הסיבה לכך נעוצה בזה שפסקדין של-פה-אחד, ה' מתקבל על ידי צבור גדול, מעיד על כך שלא ניתנה לצד השני הזדמנות לדבר, או על הסטרית המוגנת. אם אף אחד לא היה קם, הייתי חושב שחוששים לקום או חשים אי-נוחיות אולם קימתם של שניים מתוך אלף מעידה שפסק דינכם הוא פסקדין אמתי... אחד מהאחראים שבסופרי ה' פוליטיקה הבינלאומית, **לואיס פישר**, טען בספרו זהו עולמנו כי שר-הפיתוח **מורכי בנימוב** הגדיר פעם את השקפת' עולמו: „מלחמת-עולם שלישית תפרוץ ב' קרוב. הסובייטים יכבשו את ישראל. מוסקו' בה לא תהיה כה טפשה להרשות לקומו' ניסטים הישראלים האנטי-ציונים להכיב ממשלה. היא תיתן את המינוי למפלגה ידודתית כמו מפ"ם, שמכיון שהיא ציו' גית, תקבל תמיכה מהאוכלוסיה...“ פגי' שתה בת עשר הדקות של **יעל ריין** עם מפיק הסרטים **סם** (הגשר על נהר קוואי) **שפיגל** במועדון-התיאטרון, נשאה השבוע תוצאות חיוביות. בהזמנתו של שפיגל הצ' טרפה יעל לשיט באנית-טיול, בה יהיה נוכח גם המחזאי **טנסי ויליאמס**. בהמ' שך המטע יצטרפו לאנית-הטיול גם אליזבט טיילור ואדי פישר. בינתיים נודע כי שבועון לייף מכינה מצולמת גדולה על יעל. אולם בישראל לא פסקה הביקורת על יעל. בתכנית החדשה של תיאטרון סמבטיון יש קטע האומר: „היה היתה ילדה בנהלל / אשר הפכה סופרת אצילית / שמה יזכר לנצח רק בגלל / מה שתרמה היא לספרות אנגלית.“

★ ★ ★

היד השחורה במיקיובון

למרות הביקורות הקטלניות להן זכתה **ריקה זראי** אחרי שהופיעה בחגיגות יום העצמאות בפאריז, מאירה ההצלחה פניה לזוג זראי. בהופעת יום-העצמאות הופיעה ריקה בפנה דה שאיה במסכת שנקראה תחי ישראל. במסכת היה קטע של יציאת ישראל ממצרים (ראה תמונות) בו הופיע משה רבנו במכנסי גינס ובחצופרת צר' פתית חדישה ואילו שאר בני-ישראל הור' כבו מנערות צרפתיות-יהודיות במכנסי גינס ובמחשופים. בינתיים חתם הזוג זראי על חוזה עם חברת פיליפס להכנת תפק' ת

ליטים, אחד של מנגינות ישראליות בעיבודו ובניצוחו של **יוחנן זראי**, והשני של שירי ריקה בצרפתית. ריקה תופיע מעל במת אולימפיה רק בתכנית הבאה. היא לא הסכימה לשיר בתכנית הנוכחית, מאחר שהיא היתה צריכה להופיע כשמסביבה רוקדות שש בחורות עירומות... **רחל וייל**, חברת להקת המחול של **יונתן כרמון**, שחזרה השבוע לארץ אחרי סיור של ששה חודשים בארצות-הברית, נבחרה על ידי הוצאת ספרים אמריקאית לייצג את ישראל בספר צילומים של הנשים היפות ביותר בעולם — אשה לכל ארץ. את צרפת נבחרה לייצג בריג'יס בארדו ואילו את ארצות-הברית — מרלין מונרו... לקראת פגישתה עם **מילי פרקינס**, שחקנית ה' קולנוע שגילמה את תפקידה של אנה פראנק, במסגרת פגישת השחקניות שגילמו על ה' במה את תפקיד אנה, נבהלה שחקנית הבימה **עדה טל**, החליטה לרכוש שמלה חדשה במיוחד לכבוד המאורע... אחרי

השפכה לנושא רכילויות רבות בכסית-הח' לשה שחקנית הקאמרי **גילה אלמגור** להודיר את רגלה מקפה זה. היא רכשה לעצמה ספרים עברי-כרס, והחליטה לבלות את זמנה החופשי בבית בקריאה... אח' רי הצגת-הבכורה של תיאטרון סמבטיון, השד יודע, שנערכה השבת, הלכו שחקני התיאטרון לחוג את המאורע בביתו של **אריק איינשטיין**. רק הפסנתרן **קורט נאטקביץ'**, שהיה עיף מרוב הקשות על הפסנתר, הלך לביתו. בשעה 4 בבוקר, כטוב ליבם ביין, החליטו השחקנים להתעלל קצת בפסנתרן שלהם. הם צילצלו אליו מספר פעמים, מבלי לומר דבר ולבסוף הודיע לו אריק בטון מפילאימה: „כאן מדברת היד השחורה. אסור לך לצאת שלוש ימים מהבית, גם לא להצגות. צפויה לך סכנת מות!“ מרצה מעצמו חיכה אריק לתגובה שיעור אימוני להפתעתו השיב לו הפסנתרן: „מאתר שמעתי אותך במערכון איסטנבול, שם אתה מדבר במקורפון, הכרתי איך גשמע קולך מבעד לטלפון“... לשיא של מאמץ הגיע השבוע שחקן הבימה **שמואל סגל**. הוא ניצל הפסקה שחלה בשעת חזרה על מחזה, קפץ להופעת חלטורה, ניצל הפ' סקה בהופעה, קפץ להמשך החזרה, חזר בתום החזרה להמשך הופעת החלטורה... הקוסמטיקאית **עליזה עולש** ערכה בלוית שחקנית הבימה **אלישבע מיכאלי** סיור ממושך באילת. כאשר נכנס רגיר-חול לתוך עינה, ביקשה עליזה **מרפי נלסון** להוציא אותו. אמר רפי: „בשביל אילת מספיקה גם עין אחת“... אגב, אחרי שאורחים רבים בבאר של נלסון באילת החלו להביא גם ילדים לבאר, כמו לביקור במוזיאון, החליט רפי לפנות לברמן מזרחי שתספק לו קוויאק לילדים... לבמאי **שמואל בונים** נמאסה כבר שיטת ההופעות של הלהקות הצבאיות ולהקות הבידור למיניהן. אמר הוא: „עכשיו אני מחקה את מה שאחרים חיקו בי“. תכניתו של בונים: לביים הצגת להקה צבאית בה תוגש התכנית כבקברט אינטימי.

פקידים!
תלמידים!
מפודנמים!
הרשמו עוד היום לקורס ל'**קצרנות**
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים שבוע)
ב-אלמן גרג' (GREGG).
המנהל: ה' ברקא (קמפניסקי).
תל-אביב, רחוב גורדון 5.
הצלחה מובטחת!

בלו-בנד

עם טעם מעין חדש

פסוקי השבוע

- **מוכיר ההסתדרות פנחס לבון**: „תוצאות הבחירות להסתדרות הן נצחון מהיר למפא"י — נצחון שצריך לשמש אזהרה לעתיד.“
- **המשורר הערבי ראשיד חוסיין**: „בבחירות הקודמות הצביעו ערבי נצרת בעד מק"י כדי לדפוק את מפא"י, הפעם הם הצביעו בעד מפא"י כדי לדפוק את מק"י.“
- **יצחק סקרופה**, שהשתתף בשוד הבנק בעפולה: „אילו הייתי רואה לפני השוד, את הסרט כפיה, לא הייתי משתתף בפשע.“
- **חיים לבנון**, ראש עיריית תל-אביב, בחגיגות יום הולדתו, בה צוין יושר ונקיין-כפיו: „דומני שירדנו מאוד אם צריך כיום לשבח אדם על שהוא ישר והגון.“
- **השייך הכרואי עודה אבו מועמר**: „אני לא מאמין בספרים, לא מאמין בסרטים, לא מאמין בעתונים ולא מאמין ברדיו. אני מאמין רק בדבר אחד — בטקטור.“

אכתקוים ארותי

נח אשכנזי: אהיה אסירת תודה לך אם תפסיק להציף אותי במכתביך הלוהטים. אין לי כל רצון וחשק להתראות אתך, ועוד פחות להתאהב בך. ואם אמנם תחלה, כפי שאתה מאיים — אזי רפואה שלמה.

פילוסופיה וטרנזיטור

אחרי שבחלקו הראשון של מכתבו ה' ארוך, כותב לי (1130/14) בעצבות, שהיתה לו חברה ושם אהבו איש את רעותו מאד אך החליטו, משום מה, שהם אינם יכולים להמשיך עוד, אל תשאלו אותי למה — הוא מתאושש מאד במצבית השנייה של מכתבו ונשמע כמו בן-טובים מן הדרום: "אני ממש מת להכיר נערה אשר גילה יהיה 18-16. אני עצמי רק בן 18 1/2. כדאי שהיא תהיה נערה חסובת-גו ודקת-גורה. אני פשוט אוהב נערות עדינות, שבריריות וחי נגיות. רצוי שהיה מסוגלת לשבת ולשיר-חן, כך, פשוט לשבת ולשוחח על כל מה שלבנו חפץ."

אך כדאי שתאהב גם סרטים, ציור, ביי-קור בתערוכות וקונצרטים, ותדע אף לרקוד ורקודים סלוניים. ואולי את תחבב צילום, טיול במכונית קטנה ושחורה שתעמוד לך-שיתנו, שחיה בים והשתופות על שפתו והאנזה לרדיו טרנזיסטור.

"אני, מצדו, מבטיח הכל, אך כמוכן ש'אינני דורש הכל. הרי אין בני אדם שחיים בעולם, לא במעלותיהם ולא במגרעותיהם. כל אדם חי בו במסגרת שהיא, ובגיל מסוים הוא מעצב לו את דמותו, ותמיד דמות זאת שונה משל האחרים."

"...ובכן, האם ישנה אחת המוכנה להסתכן ולכתוב? אם כן, אותה נערה אמיצה, בת תל-אביב או הסביבה, ישר כותך. אני מחכה לתשובה ומבטיח לענות אכספרס ואף לשלוח תמונה. דרך אגב, חותרי לא מכבר מטויל באמריקה ובאירופה, ואני מלא חיות ורשמים כרימון, ועז רצוני לחלקם עם איוני נערה חמודה."

נראה אותך

לכל אחד הכותב הנה יש מטרה, או גם לה (1130/15) יש מטרה: בלונדי מתל-אביב כבן 21-19 שלא יתבייש לכתוב למה היא כזאת שחרחרת בת 17. שלא יהיה גבוה מדי אבל גם לא נמוך, שומע? היא חובבת ספורט, אבל לא עוסקת בספורט, ואוהבת גורא לרקוד אבל לא בבתי-קפה ובברים. ומשתגעת לקרוא ספרים אבל לא מדע ופילוסופיה, ודוקא כן אוהבת לטייל ברגל אבל לא בחמסין. וכליך נהנית לשמוע מוסיקה! אבל לא קלאסית, ואוהבת לראות סרטים בלי אבל. ויש לה המון מחזורים אבל אף אחד לא מעניין. והיא אומרת: נראה אותך?

אל תאמר לי שאתה באמת מתכוון לראותה.

נחנחים וידועים בציבור

חכם ביותר שהוצא מאז הכותב הקודם במדור זה: "כאשר נולדתי לפני עשרים ושלוש שנים, לא חשבנו שנינו על מדורך. אני בקושי נכנסתי לעולם הזה, אך הייתי פצפון מדי בשביל הטור שלך, ואת היית כנראה במצב שקשה להחזיק בו עט ביד. "עברו שנים, והנה יום בהיר נפגשנו — את עזרכת המדור — אני אחד הקוראים, שהחליט לחשוב על עניינים העומדים ברובו של עולם."

"ועל כן אמרתי לעצמי לפאר במקצת את מדורך הסימפטי, ולאחר שנתברר לי שבו הופיעו אנשים חשובים, ידועים בציבור, סתם אנשים, צנתנים, וסתם חיללים, שפשעו רה, גננות, עבריינים ושאר ירקות — הייתה מקום צנוע גם בשביל אופטימי."

אגב, ההבדל בין אופטימי ופסימי מוכר לך? האופטימי רואה חצי כוס מים ואומר: הכוס חצי-מלאה והפסימי אומר: לא נכון, הכוס חצי-ריקה.

"אך לא בזה העניין. ביחס למכתב אליך אינני רוצה להוסיף שום פרטים. הובי זה כבר נמאס. אם יש בי משהו, אזי יחליט עדיה."

מי שיחליט. רצוני רק להוסיף שהייתי רוצה להכיר נערה מגיל 17 ומעלה. ובכן לעבודת! אני במצב הכין. ואת כל הברכים האלה אני מוכרחה לקרוא דוקא עכשיו, כשיש לי כאכראש כזה!

פידהרמוניה

נחשו שלוש פעמים מה אומרים על (1130/17) בנות השש-עשרה. נכון, איך ידעתם? אז הן מעוניינות להכיר שני חברים לעט בני 19, "אשר ישררו ביניהם בהרמוניה, יופי חיצוני ויופי פנימי." (הן בכל זאת מקוריות, כנראה. בביטוי הגדול הזה אני נתקלת בפעם הראשונה). כאלה מין שאוהבים מצד אחד טיולים בארץ, אבל גם בילויים. אתם יודעים: מסיבות, קולנוע, הצגות וגם כוללי. יש לכם תמונות?

הם מעדיפים בלונדיות

הנערות בבאר-שבע אינן מספיק טובות בשביל (1130/18) שהם שני חברים כבני 19 מבאר-שבע. הם רוצים להתחדש אל שתי תל-אביביות בלונדיות, דוקא, האוהבות ריי-קורס וסרטי-אהבה.

עושי-שמה דתיים

(1130/19) עושות רושם של בחורות כי הלכה. הן שלוש נערות דתיות מבני-ברק, הרוצות להכיר שלוש בנים חמודים כבני 17-18. יודעים לעשות שמה. דתיים-מזר, אך גם בהן דבק השלאגרי. "אומרים שאנו בנות חמודות."

להבין את הכינארם

רק לתת לך מושג איך כותב סטודנט הסכנין העברי (1130/20): "....ובכן, קודם אכתוב בקיצור על עצמי. אני סטודנט בסכנין בשנים האחרונות של

נערת השבוע

תראו מה החמצתם: כל זה וגם צרפתיה. סמה זיטה פאלק, בת 24, אבל באינה בדרך חזרה לצרפת, הוביקו לה את הכינוי סטרומי-בולי, נחשו למה. היא בתו של פאפא עשיר, אך תוכל תמיד להתפרנס מקולה, כאשר תרצה להצדיק את קיומה. בניתיים אינה רוצה. סטרומבולי שרה להפליא שאנטונים ובלאדות צרפתיות. באונייה התידדה עם יהודית דית מזרחי את-היודי-סימי עד כדי כך, שהצי-טרפה אל כל המשתחת במטעה בפאריז והצילה אותה מבושות רבות, בצרפתית שלה ובחינה. יהודית הייתה צריכה להיות נדיבה מאד לטוב התחרות כזאת בסביבה המיידית שלה, אך, כאמור, הן היו ידידות מצויינות. כמו אלף תיירות אחרות, היא טוענת שהיא משתגעת אחרי ישראל וכי תחזור, אבל — החיים מוכרחים להימשך, איכשהו, גם בלי עדיה.

הלימודים. גילי מתקרב יותר לשנות השלוש שים מאשר לעשרים. תחביב שלי — אולי גם יותר מאשר תחביב — הוא כתיבת שירים. זה לא גורא, נכון? בנוגע לשאר התעניינותי בחיים את יכולה להוסיף כמה משטחי התעניינות של האנשים האחרים שכותבים אליך. על צורת החיצונית לא אכתוב לך. את זאת אני משאיר לשיפוטה של אותה הבחורה שתייה מוכנה להתכתב איתי. אם זה חשוב לך.

ורדאי את שואלת מה אני מבקש ממך? הייתי רוצה להתכתב עם בחורה שמוכנה להבין כן-אדם גם בזמן שמחתו וגם בשעת צערו והעיקר... העיקר שנתעניין בשירה ושתיה מוכנה להאזין להקראת שירי מפי. "רותי, התימצא אחת כזאת שתיה מוכנה להתכתב עם סטודנט פשוט כמוני? אם כן אז אנא..."

אני רוצה לקחת שזוה עולה חדש, אולם אני כמעט משוכנעת שהוא לא.

הזכרת כסבלנות עד הסוף

יש לי כאב ראש מזועזע היום, וזו הסיבה מדוע אני נותנת כמעט לכולם לדבר היום בעד עצמם. הרני לפיכך מכתבו של (1130/21). פרט לכך הוא באמת ציורי. "אני בחור בן 22. עדה תימנית. לא חסר-חברה וגם לא משעמם. אלא פשוט, לא מצאתי את הבת האידיאלית לכן הייתי מעוג-יון להתכתב עם אחת אשר יהיו לה התכונות הבאות. אינה רודפת מותרות ולוקי-טוס. מקבלת כל דבר איך שהוא הולכת בסבלנות עד הסוף. תחביבי נוסף החי והצומח בקיצור אוהבת הכל במידה ואפשר. למעוניינת מובטח לה שלח אתה תמונה: רצוי אחות ואו מורה. אפשר גם לשלוח תמונה. החזרת התמונה מובטחת. גיל בין 18-20 בעלת הופעה."

הוא מחפש

הנה, באמת, מכתב מקורי מאד מאד (1130/22): "ימאי בן 22. מחפש." כשתמצא תגיד לי, טוב?

ספשעשרה והמחזה המקורי

אויש אני אומרת לך נמאס לי כבר הקול-נוע. ראיית את השחלב השחור? יופי, לא? אז מה רציית לומר אה כן: צריכים לחשוב קצת גם על תיאטרון. תיאטרון מקורי לא סתם או הלכתי עם איציק לערב הקריאה בקאמרי הוא קיבל את הכרטיסים ממישהו שלא יכל ללכת.

זה לא כמו מחזה השחקנים הם לא משת-קים ברצינות הם משחקים עם הטכסט ביד זה גורא מצחק אבל אין דבר. חנה מרון מותק. אבל מי שבאמת נחמד זה עודד תאומי השחקן הצעיר הזה הוא עושה רושם גורא אינטלגנטואלי את יודעת?

המחזה הוא מקורי ומעניין מאד בחיי. זה על אחד שהיו לו עוד שני חברים שאחד כבר נהרג אבל הוא תמיד ישנו לו בדמיון ותמיד בא אליו והשני נשאר בקיבוץ מכל השלושה. או האיש הזה, מישה אשורב יש לו בעייה. הוא כימאי ואשתו רוצה שהוא לא יהיה כימאי שיהיה מנהל ובאמת הציעו לו להיות מנהל או הוא לא יודע אם להיות או לא להיות. או שני החברים שלו באים אליו אבל הם לא באים באמת הם מופיעים לו בדמיון שלי. או הוא נזכר יחד אתם בכל מיני דברים שעברו עליהם יחד כשהיו צעירי זים והלכו לקיבוץ. ושלושתם אהבו את זאת שהיא קצת אשתו ואשתו חנה מרון אהבה את שלושתם אבל את כל אחד אחרת אבל היא אהבה את שלושתם ביחד כחידה, אבל היא עכשיו עם בעלה ובעד זה היא רוצה שיהיה מנהל. או בעלה רוצה שהיא דיאלים שלו לא יברחו ממנו כי הוא שונא קריירה אבל יש עליו לחץ מכל הצדדים והחברים שלו שמופיעים לו בדמיון לא עוזרים לו רק מבלבלים אותו יותר. אני אומרת לך זה גורא מעניין ומסובך, וכולם הם צעירים וזועמים והכל והחברה אשמה כי זה לא מה שהיה פעם.

גורא התרכותי אבל לא יכולתי להתרכז כי גילה אלמגור וזתי השחקנית הבלונדית הזוית ישה לפני וכל הזמן עשתה מסאגי לסטר שלה בשביל לא לבזבז את הזמן או זה בלבד אותי. זה באמת רעיון מצויין. גם לשמוע מחזה וגם לעשות מסאגי. מה אני אגיד לך לא הבנתי הכל אבל יהודה האזרחי, זהו המחבר, הוא גורא נחמד.

הווי

מאקף ועד תו

כפר-יינונה, הטמינה מצביעה אנאלפ-תית בבחירות להסתדרות אית א' בין שדיה, הותקפה בדרכה לקלפי על-ידי תועמל-לני שאר המפלגות, שתחבו את איתיות מפ-לגותיהם באותו מקום, לא ידעה איזו האות הנכונה, תורה הביתה.

ש"ב ועד תעשה

ירושלים, לא יכלו מצביעים דתיים להסתדרות פועלי הבנין להחליט בעד מי להצביע, שילשלו למעטפותיהם את האות ש' של העובד-הדתי ואת האות ב' של ה' פועל-המזרחי, גם יחד.

בדי מעצורים

מאטסוויאמה, יאפן, התנגם טאטמי שימיטו, 26, ליד הגה משאיתו, הת-עורר אחרי שמכוניתו דרסה עגלה, הרסה גדר של בית, הפילה שני עמודי טלפון ונכנסה לחלון-ראויה של חנות לכלי-הכרטיסיה.

הקש האחרון

קידלנגטון, אנגליה, התקשה רב-סרן ארוזין בראמלי להשיג קש למצע בשביל שמונים פרוטני הגזעיות, קנה לכל אחת מהן מזרן מיוחד, עשוי מספוג פלסטי.

מי בו ליום קטנות?

רמת-גן, שוחרר פרוץ בן שש-עשרה ממעצרו, ליום אחד, כדי שיוכל להת-ראות עם קרובו המפליג לארצות-הברית, נעצר אחרי כמה שעות בעת נסיון לגנוב קטנוע.

ביטוח צד שדישי

קאמפדה, אוגנדה, החנה נהג משאית את מכוניתו בחצר בית-ספר, חזר ומצא כי שני פנסים הקדמיים גופצו בידי מורי-בית-הספר שדימו את המכונית למפלצת, סימאו את שתי עיניה כדי שלא תבחין בקרבנותיה.

כיבוד אב

פוריה, הציץ תימני קשיש לתושבי המושב ספר-תורה עתיק למינה, קיבל דמיקדימה בסך 150 ל"ה, חזר וטען כי אביו הופיע אצלו בחלום, נעלם עם ספר-התורה.

שימורי חוק

פורארי, גינאה החדשה, התנפלו אויב-ליאדם על כפר של ילידים, אכלו את שוטר הכפר.

מקצוענות

בוסטון, ארצות-הברית, נדון ארל גריי, 26, ל-18 חודש על שוד, תבע מהשופט להאריך את תקופת מאסרו בששה חדשים, כדי שיהיה זכאי לרצות את עונשו בבית הסוהר לטושעים חמורים, בו תוכנית הס-פורט טובה יותר.

נוקראאז טכני

רמת-גן, גיטה גבר בן 35, לאנוס צעירה בת 24, הועבר לבית-החולים ב' תל-השומר פצוה בכל גופו, לאחר שהצעירה סיכלה את זממו במכות-אגרוף.

האובר הישר

לונדון, נחת על שולחן היומנאי בתח-נת-משטרה תוכי קטן שאיבד את בעליו, הודיע כי שמו גימי תומפסון, החוזר לבעליו שנמצא בעזרת העתונות.

הגזע העליון

אלכמה, ארצות-הברית, סולק ספר ה' ילדים חתונת השפן מהספריות הציבור-ריות, מפני שגיבור הספור, שפן לבן, נושא בו לאשה שפנה שחרחרת.

עזה כמות

מאנידה, פיליפינים, גותרה ציפור אמו ללא בן-זוג, הלשיכה עצמה על מסמר חד שהיה קבוע בכלובה שבגן-החיות, מתה משפך דם.

סרטים

כפיה רגשית

יד המקרה העיור הביאה אל הבד הישראלי שני סרטים שונים זה מזה וחסרי כל קשר שהוא ביניהם, אך שיש בהם, יחד או לחוד, לורוע אור וללמד על מספר דברים העשויים להתרחש גם בישראל. למרגל שתי פנים (מוג'רבי, תל-אביב; ארצות-הברית) עוסק בפרשת גנוראל גרמני במלחמת העולם השנייה, שהגיע למעמד סגן מפקד חיל האספקה ואיש אמונו של היטלר, ושהיה בעצם איש מודיעין בריטי. מתחילת המלחמה ועד סופה עסק הגנוראל (ג'ק הוקינס), שהיה בן לאב אנגלי ואם גרמניה, ואשר שהה בגרמניה מאז מלחמת העולם הראשונה, בהעברת ידיעות לבריטים על תנועות הצבא הגרמני. כאשר נותקו קשריו עם בריטניה, עקב תפיסת אנטי-הקשר שלו, חיבל הגנוראל בפעולות הצבא הגרמני, ורע בלבול ברשת-האספקה, עסק במסגרת תפ-קידו כאיש-מודיעין גם ברצח פה ושם.

פרקליט הצעירים (אורסון חולס) הוא נשאר סרט מבוגר ומעניין. תיאור המאורעות תופס את רובו, בקצב מצוין שקבע ריצ'ארד פליישר הכמאי.

מה שהופך את הסרט לחייה, הוא משחקם של שני הצעירים, דין סטוקהול בתפקיד הצעיר הגאון וברדפורד דילמן בדמות חברו השטני, הלוקה בפיצול האישיות. יחד עם אורסון חולס מדגימים השניים משחק משכ-נע, המצדיק בתחלת את פרס המשחק שניתן להם לפני שבוע בפסטיבל בקאן.

נקמה בגזע הושי

זה קרה לאור היום (מגדלור, תל-אביב; שוויץ) — ילדה קטנה נרצחה באכזריות על ידי פושע אלמוני. גחיתה נמצאה ביער, רוכל, בעל עבר פלילי, מצא אותה חתוכה בתער. מי הוא הרוצח?

ההמון הכפרי סבור שהוא יודע — הרוכל (מישל סימון) שגילה את הגחיה. גם כמה קציני משטרה תוקפנים חושבים כך, מנסים לסחוט הודאה מהרוכל. הם מגלים שהוא

שחקנים זולם, דילמן וסטוקוול ב"כפיה" משהו לפרשת השבוע

איבד את עצמו לדעת. לדעתם התיק נסגר. רק מפקח המשטרה, שחזר בו, ברגע האחרון משליחות לירדן, במטרה לארגן את המשטרה שם, מחליט לגלות את הרוצח. באופן פרטי, ללא עזרת המשטרה, הוא מתחקה על עקבות הרוצח האלמוני. כל מה שהוא יודע עליו הוא קומץ עובדות בלתי-מבוססות. הוא שומע מפי פסיכולוג, שהרוצח עשוי להיות אדם חשוני-ילדים, ששאיפותיו המיניות דוכאו, והנוקם באמי צעות רצח ילדות את נקמתו בגזע הנשים. הוא, הבלש, מחזיק בידו ציור ילדותי ש צויר על ידי הילדה שנרצחה וזמן קצר לפני הרצח. בו מתאר אדם גבהיקומה ו שחור, המחזיק בידו קיפודים קטנים. הוא יודע. גם את רשימת מקרי-הרצח הדומים שארעו בשנים האחרונות באותה סביבה. כשאלה בידו, שומן הבלש מלכודת ל רוצח, מצליח ללכוד בסיומה של השלש- שלות מקרים מרתקת. בבימוי של הבמאי ממוצא הונגרי ולדיסלב "מלאך עובר בב" רוקלין" ואידה, חורגת עליה בלשית זו מגדר סרט בלשי רגיל. זהו סרט מותח ומרתק, עשוי ללא דופי, נקי מכל פגם של סטיות רגשניות או תיאורים זולים.

לפי הסרט, המנפח עובדות קלושות ביותר לדרגת מבצע מודיעין בלתי מתקבל על הדעת, אפשר לזקוף לזכותו של אותו גנוראל גרמני מדומה, לפחות את מחצית נצחונן של בעלות-הברית על גרמניה. אלם אפילו אם אפשר להאמין לספר באיזו צורה-שהיא, הרי כפי שהוא מובא בסרט, בצורה קיטשית וחסרת-מתח, הוא דוחה כל אמון שהוא. הגרמנים בסרט אינם גרמנים, המרגלים אינם מרגלים, ואפילו החתיכות, אותן מנסה ליצב גיה סקאלה — אינן חתיכות.

משקפיים במקום הרצח. בדרגה אחרת של רצינות וחחיה קולנועית, נמצא הסרט כפיה (תל-אביב; תל-אביב, ארצות-הברית). הסרט מבוסס על ספרו של מאיר לויק, כיום תושב כפר-שמריהו, המבוסס על מקרה מציאותי שאירע בשיקאגו ב-1925, והידוע כפרשת ליאופולד וליב.

השניים, סטודנטים יהודים עשירים ומב-ריקים בגיל 18, בעלי אינטליגנציה יוצאת דופן, אולם מופרעים, ביצעו פשעים ומעשה רצח כדי להוכיח לעצמם את מציאות האני העליון, את יכולתם לבצע פשע מושלם מבלי צורך להתחשק כלל בצורה רגשית כלשהי כלפי חוץ בעקב זה. אלא שאחד מהם איבד את משקפיו במקום הרצח, נתן לחוקרים את המפתח לגילוי המבצעים. שני גיבורי הסיפור האמיתיים זכו לגורל שונה.

האחד מהם נרצח בכלא, ואילו השני, שפיתח בבת-סוהר רשת חינוכית המשוכללת ביותר בעולם, שוחרר לפני כשנה מכלאו. בספרו, בו מנכה לויק את שני גיבוריו בשמות שונים, שטייגר ושטראוס, אולם כונה אותם בדמות המיתית המציאותית, הוא ניסה לנתח מבחינה פסיכולוגית את המניעים למעשיהם, להוכיח כי לפי תורת הפסיכואנליזה המודרנית, הרי למרות שלא היו מטורפים במובן רפואי, לא היו אתראים למעשיהם. לפי הסבריו של לויק לא היו השניים אשמים ברצח — שנבע כתוצאה מכפיה רגשית שבאה עקב אית-שומת לב מצד ההורים העשירים שלהם.

פיצוץ אישיות שבלום. למרות שה-סרט הסתייג מהתייחוס הפסיכולוגי, השאיר רק חלק קטן ממנו בנאום הסיכום של

תדרוך

- אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:
● זרטיגו (תל-אביב) — מתיחה מוצלחת של אלפרד היצ'קוק, שהתפתחה בה גדולה מהמתח. ג'יימס סטיוארט.
● פורטונדה (ארמון-דוד, תל-אביב) — גייליטה מסינה כאספסופית החולמת לה-יות נסיכה.
● קול הזעם (אמפיתיאטרון, חיפה) — יול ברינר מנסה לשקם משפחה מופרעת. ג'ון ודחרט.
● שתי פנים לראי (ארמון, חיפה) — היופי והכעור והשפעותיהם הסוציאליות. בורוביל ומישל מורגאן בסרט של קיאט.
● יעקובובסקי והקולונל (רו, ירו) — דני קיי משמח לבבות יתודים בתעלוליו עם קולונל פולגי אנטישמ, עמו הוא בורח מפני הנאצים.

די.וי.בי.קה

הנדרשת ביותר בישראל

תשבץ העולם הזה 1130

A crossword puzzle grid with numbers 1 through 53 indicating the starting positions for the clues. The grid is a 12x12 square with some cells shaded black.

- מאוזן: 1. כלי רתמה; 5. ירק גן; 9. קצין גבוה בצה"ל; 13. תמ-צית העצם; 15. מערב; 16. מצ-בה; 17. מוצר לניקוי במטבח; 18. מחשלים או-תה; 20. יש גס ויש עיוור; 21. קול הגעיעה; 22. מראים אותו ב-קולנוע; 23. הר-בה; 25. בית הר-ציפור; 26. תורה, נביאים, כתובים; 28. כלי נגינה; 30. נביא; 33. ממכות מצרים; 34. מלת בררה; 35. לעתים הוא מוליד עכבך; 36. צבע פאר; 38. הברה היוצרת שמות עצם; 40. חק מפקידים כספים; 41. יישוב; 43. חלק הרגל; 44. חצי תר-רה; 46. האל; 48. תריסר; 49. שר הפנים הראשון של מדינת ישראל; 53. מציגים אותו בתיאטרון; נכדו של בי.גיי.

- 14. שמה העברי של האן יוניס; 16. הרמטכ"ל הראשון; 18. גיבור זירת השוורים; 19. ניגודו של הטוב; 22. צופנת בחובה אפשרויות רעות; 24. פרופסור באוניברסיטה העברית; 27. מלת זירוז; 29. נכרי שהתיהד; 31. קטל; 32. מלהיב; 34. שמו הראשון של אברהם; 37. בן אדם; 39. איש-יות; 42. תירוש; 45. עץ הלבנון; 47. זמר; 49. חצי גחון; 50. מלת קריאה; 51. הבעת כאב; 52. מלת שאלה.

דיפרומטים שוחחו

על ידידות קבע ואפשרות לסמוך לשעת צורך דוגמא לכך יכול לשמש ה "קויק" אבקת הכביסה שהיא ידידת כל עקרת בית רק עקרות בית המשתמשות ב"קויק" יודעות להעריך את גודל הידידות והעבודה אשר ה"קויק" עושה עבורן מככס — בעצמו, שומר על כביסתן גם רצף האבקה החדשה לנקי רצפות ודונפקציה ידיד לך הקיץ קרב שמרי על חבריאות.

העולם הבא

בעריכת לילי גילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים שבין הסתתפים בשליחת חומר למסד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של עשר לירות ישראליות. הזוכה בפרס השבוע הוא נחום זיו, באר שבע.

מודעה בעתון: "לרועה מבאר שבע אבד כבש, בין באר שבע לדימונה. סימני היכר: צלב ירוק על הגב, שוקל 52 קילוגרם. המוצא הישר מתבקש להחזיר את האבדה לבעלה ויבוא על שכרו - חצי לירה לקילוגרם. ועוד משהו, שלא כל כך נוגע לעניין: בעל לאשתו: איך אפשר לזכור את יום הולדתך, מותך, אם אי אפשר לראות עלך שום סימני התבררות?"

נחום זיו, באר שבע

הקהל קורא לך שוב!"

את זה כבר שמעת?

בתי השימוש שם הם באמת כידי הלנה רובינשטיין. (שימוך לב אם תצטרכו: זה ליד בית הבימה). אחרי שעברתי בכל מקום ושערת כי כבר ראיתי הכל, הלכתי משם. את התמונות לא ראיתי, אבל אין לי כל ספק שמארסל יאנקו צייר גדול. הוא יוצרן של דאדא, דאדי וג'וזי, וגם כתבו עליו בחוץ לארץ.

חור בלבנה

ברוך המעצמות להגיע אל הירח היה תיקו. שני טילים נחתו שם בבת אחת. יצא איש מהטיל האמריקאי ויצא איש מהטיל הרוסי. קרא אחד בשמחה: "שלום, רבינוביץ! מה נש מע אצלכם?"

הוא לא מוכרח

צגת בכורה בהבימה. המסך ירד על המערכה האחרונה. מחיאות כפיים סוערות. המסך עולה. השחקנים יוצאים להשתחחח. מחיאות הכפיים גוברות. כל הקהל עומד על רגליו. רק אחד מנסה לפלס לו דרך אל היציאה. אומר לו אחד מש כניו: "מה לך? מדוע אינך מוחא כפיים?" "אני? אומר האיש המנסה לצאת. "אני שילמתי!"

החמור והעיריה

יפר לי אליעזר מלחי, הוא השופט המחוזי: תיכף אחרי קום המדינה נפתח בית המשפט באחת מערי השדה בישראל, ולצורך זה פינתה העיריה אחד מחדריה. אחד המשפטים הראשונים היה סכסוך על חמור. שני אנשים טענו לבעלותי הציץ השופט: "כתוב: ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו. נעמיד את החמור במקום ניסדאלי, במרחק שיה מאבוס שני הטוענים, והחמור עצמו יעיד למי הוא שייך, כי ילך לאבוס בעליו." וכך עשו. העמידו את החמור במקום הרחוק מרחק שיה מאבוס הטוענים לבעלותו, והחמור פנה והלך - אל העיריה! כמה שנים אחרי כן סיפר השופט את המעשה במעמד ראש אותה עיריה, ואמר ראש העיריה: "תאמין או לא תאמין, החמור נמצא שם עד היום הזה."

מיד שיך

תמונות בתערוכה

את בקורת אמנות. הוזמנתי לפתיחת התערוכה הרטרספקטיבית של הצייר הדגול מארסל יאנקו, בביתן הלנה רובינשטיין. אין זה משום שאני איש חשוב אלא שדאדי יאנקו, בת הצייר, זוכרת לי חסד נעורי. באתי ומצאתי את כל הפרצופים הישנים. אולי נעדר משהו ולא הרגשתי בהעדרו: לכל האמנים אותם הפנים. אם כי קצת זקנו מאז ראיתם לאחרונה, לפני שבע שנים, נהגו כולם כ צעירים ברות. רבים מהם הצטיידו לקראת המאורע בגשם חד שות, ואלה שלא השיגה ידם שאלו מידייהם. כנראה שהאמנות הישראלית במצב רע, כי אחדות מהגשים גראו משומשות, אף כי נוקר וגוהצו ותוקנו צבעיהן בידי אמנים, והיו כמעט כחד שות או על כל פנים במצב תקין. בלית ברירה ראויית לשימוש עוד כמה שנים.

אלה שאינם אמנים לבשו בגדים צועקים, כדי שיראו כאמנים, והאמנים לבשו בגדים מהוגנים, כדי שיראו כמצליחים. אלה שאפו להתבלט על רקעם של אלה, ולהיפך, ובכך היו שם מירוצים חרוחרת בלי הרף, ממש כמו בקרית השמחה בליל הת קדש חג העצמאות.

אחדים הקדימו לבוא, כדי לתפוס מקום ליד המיקרופון. איפה המיקרופון ידעו כולם, כי כמו תמיד הודק ליד המיקרופון ראובן רובין. אחרים איחרו, כדי שירגישו בכניסתם. המקדימים גם הם רצו שירגישו בכניסתם, ובכך כשהתחילו הנאומים, דחקו וירדו במדרגות, ועד שהיה לבנון, קולב ושות' גואמים, שאפו אייר, ואחרי כן דחקו ועלו במדרגות.

כל הזמן היתה מלחמת מרפקים על המקומות הטובים באולם. הכל רצו לעמוד על המשטח האמצעי בראש המדרגות. אלה נדחקו לשם ואלה לא רצו לזוז משם.

אנשים ניגשו אל אנשים כדי לנשק את הנשים, ואמרו כמה מלים. גם אלו ניגשו אנשים ואמרו כמה מלים. מכיון שלא שמעתי מה אמרו לי, הנחתי כי לא ישמעו גם מה אני אומר, ובכך חזרתי ואמרתי לכולם, "לאבאלאבא דאן לה מונטאן לאבא לאבא טי מה סוידרה", וקיויתי כי מלמולי נשמע צרפתי. פת אום צרח מישהו באוזני, "האודיוולייקטי". זה היה יוסף שריק. צרחת לי "מעניין מאוד". שלא יחשוב כי מבין אני באמנות פחות ממנו.

טעות לעולם צודקת

הוא השתחרר משומנו האישי. (חדשות הספורט) מרדכי דן, תל אביב שומר על הפיגורה. הכריע את החלוק המרכזי של נחרת סקוטלאנד. (חדשות הספורט) דויד פיין, תל אביב שיפטיקו לישון במגרס! 2.35 השרביט צורם. (מעריב) יורם ברנע, תל אביב הורט בקאקופוניה. למשרד ראש המשלה. (מעריב) גורית ברגר, חיפה מושל בכוח האשליה.

חמשיריים

מעשה בעלמה מכפר-בלום שטיילת על הגבול עם איש-אום. אך האיש - איך לומר? - על הגבול לא שמר, כסטוריה נסתים אז המו"מ. א. אורי, תל אביב

מעשה בחייל לזאפחד שטייל עם עלמה ברוכינחת. עד נקרא הוא לקרב, וכששב - גם בלי רב הם טיילו עם הילד כנחת.

אמוץ גל, נבולות

הערות=שוליים

אבא אבן סיים סוף סוף את כהונתו כשגריר, אחרי שהשתתף בעשרות מסיבות פרידה לכבודו מסעם המגבית לאורכה ולרוחבה של אמריקה...

... אבן על כל מיל!

★ ★ ★

מדוע נתמנה דובר למחלקת המטבעות והמדליונים במשרד ראש-הממשלה...

... המטבעות אינן מדברות בעד עצמן.

★ ★ ★

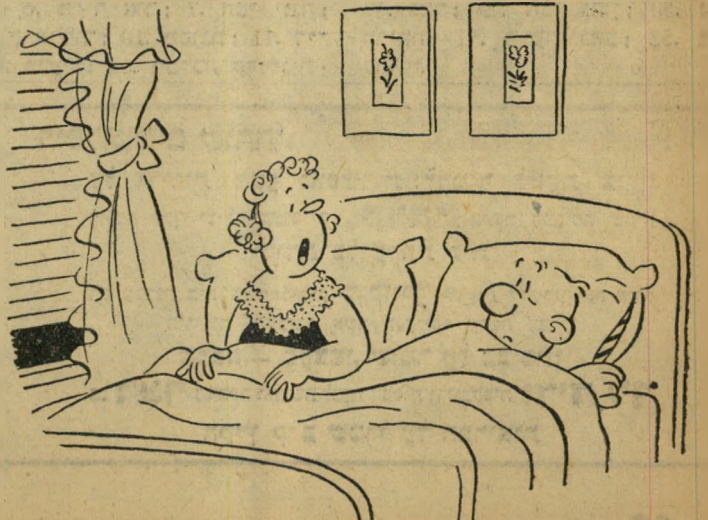
בני מכובדים בתל אביב רכשו במאות ל"י תעודות-גמר מזויפות מידי הנהלת בית-הספר מונטפריורי...

... פירוש חדש לפסוק: בעל המאה הוא בעל הדעה.

★ ★ ★

האוניה "אינגה טופט" נעצרה בסואץ...

... סוף טופט הכל טופט.

"לך אתה לישון. אני רוצה להמשיך ולדבר קצת..."